

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної (випускної) роботи
за спеціальністю 071 – «Облік і оподаткування»

на тему:

«Єдиний податок для юридичних осіб: особливості обліку та оподаткування»

Виконав: студент IV курсу, групи ОП-20	Ропало Д.О. / <u>EXC</u> / ПІБ підпис
Керівник канд. екон. наук, доцент	Шепелюк В.А. / <u>Шепелюк В.А.</u> / ПІБ підпис
Нормоконтролер канд. екон. наук., доцент	Адамовська В.С. / <u>В.С.</u> / ПІБ підпис
Завідувач кафедри	Канд. екон. наук., доцент Адамовська В.С. / <u>В.С.</u> /

Кривий Ріг – 2024 р.

Криворізький національний університет
Факультет економіки та управління бізнесом
Кафедра обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування
Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри ООПУА
к.е.н., доцент Адамівська В.С.

« 22 » 02 2024р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну (випускн) роботу студенту

РОПАЛОВІ Дмитрові Олександровичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Єдиний податок для юридичних осіб: особливості обліку та оподаткування»

керівник роботи ШЕПЕЛЮК Віра Анатоліївна канд. екон. наук., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено наказом по КНУ від «22» лютого 2024 року № 172 с

2. Строк подання студентом роботи 17.06.24

3. Вихідні дані до роботи фінансова звітність, накази, а також нормативно-правова база, що регламентує порядок обліку та оподаткування, підручники, навчальні посібники, монографії, наукові статті тощо

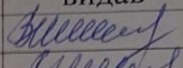
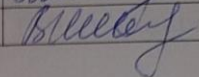
4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Єдиний податок та його роль в діяльності суб'єктів господарювання

2. Особливості організації та методики обліку та оподаткування єдиним податком юридичних осіб

5. Перелік графічного матеріалу 15 рисунків та 11 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	к.е.н, доцент Шепелюк В.А		ZXC
Розділ 2	к.е.н, доцент Шепелюк В.А		ZXC

7. Календарний план:

№ з/п	Етапи роботи	Термін виконання	Примітки
1.	Співбесіда зі студентом за тематикою роботи, видача переліку рекомендованої нормативної, інструктивної бази та учбової літератури	22.02.2024	Виконано
2.	Збір матеріалів до кваліфікаційної (випускної) роботи	23.02 - 10.05.2024	Виконано
3.	Групування та аналіз зібраного матеріалу, уточнення завдань кваліфікаційної (випускної) роботи	15.04 - 25.04.2024	Виконано
4.	Підготовка I розділу кваліфікаційної (випускної) роботи та подання його консультанту	26.04 - 10.05.2024	Виконано
5.	Підготовка II розділу кваліфікаційної (випускної) роботи та подання його консультанту	12.05 - 24.05.2024	Виконано
6.	Підготовка вступної частини	01.06.2024	Виконано
7.	Перевірка роботи керівником та доопрацювання роботи студентом	02.06 - 10.06.2024	Виконано
8.	Отримання відгуку керівника	11.06.2024	Виконано
9.	Попередній захист роботи	07.06.2024	Виконано
10.	Захист роботи	19.06.2024	Виконано

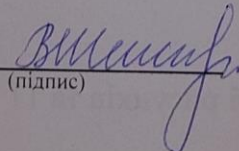
Дата видачі завдання «22» лютого 2024 р.

Студент

(підпис)

РОПАЛО Д.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

ШЕПЕЛЮК В.А.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

	стор.
ЗАВДАННЯ НА РОБОТУ	2
РЕФЕРАТ	4
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	5
ВСТУП	6
1 ЄДИНИЙ ПОДАТОК ТА ЙОГО РОЛЬ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	8
1.1 Теоретичні аспекти визначення сутності суб'єктів малого підприємництва України	8
1.2 Правові аспекти визнання та оцінювання єдиного податку для юридичних осіб	19
2 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЄДИНИМ ПОДАТКОМ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	29
2.1. Характеристика та аналіз діяльності ТОВ «Пікнік»	29
2.2 Бухгалтерський облік нарахування та сплати єдиного податку на ТОВ «Пікнік»	36
2.3 Напрямки реформування спрощеної системи оподаткування для юридичних осіб	42
ВИСНОВКИ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ	52

Криворізький національний університет
Факультет економіки та управління бізнесом
Кафедра обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ

на кваліфікаційну (випускную) роботу на тему:
«Єдиний податок для юридичних осіб: особливості обліку та оподаткування»

Випускна робота: 52 сторінки, 11 таблиць, 15 рисунків, 36 джерел,
5 додатків.

Метою кваліфікаційної випускової роботи є дослідження та систематизація інформації про єдиний податок для юридичних осіб з метою з'ясування його специфіки, особливостей обліку та оподаткування.

Предмет дослідження випускної роботи є єдиний податок для юридичних осіб, його особливості, принципи та механізми функціонування.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та оподаткування, пов'язані з впровадженням і застосуванням єдиного податку для юридичних осіб, а також його вплив на фінансовий результат та діяльність підприємств.

У процесі дослідження використовувались такі методи, як аналіз нормативно-правових актів, емпіричні дослідження включає збір та аналіз даних про підприємств та його фінансову звітність, порівняльний аналіз.

Результатом дослідження є висвітлення напрямки реформування спрощеної системи оподаткування для юридичних осіб.

Ключові слова: єдиний податок; спрощена система оподаткування; доходи місцевих бюджетів; оподаткування суб'єктів малого підприємництва; облік єдиного податку; звітність за єдиним податком.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

1. грн. – гривні;
2. див. – дивіться;
3. дод. – додаток;
4. ЄП – єдиний податок
5. КМУ – Кабінет Міністрів України;
6. МФУ – Міністерство фінансів України;
7. НП(С)БО – Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку;
8. ПКУ – Податковий Кодекс України;
9. п. – пункт;
10. п.п. – підпункт;
11. р. – рік;
12. рах. – рахунок;
13. рис. – рисунок;
14. ст. – стаття;
15. тис. – тисяча.
16. ЮО - юридична особа

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає в її важливості для подальшого розвитку економіки та підприємницької діяльності в Україні. Забезпечення сприятливих умов для становлення та розвитку малого бізнесу є одним із пріоритетних завдань держави. Податкова політика впливає на фінансовий результат підприємств, їхню конкурентоспроможність та внесок у бюджетні надходження. Враховуючи це, важливо досліджувати ефективність та адекватність систем оподаткування, зокрема спрощеної системи, що стосується платників єдиного податку. Реформування та вдосконалення податкової системи має потенціал підвищити конкурентоспроможність підприємств, сприяти розвитку малого підприємництва та збільшенню податкових надходжень до бюджету.

Підвищення ефективності податкової системи, зокрема у спрощеній формі оподаткування для малих підприємств, сприяє стимулюванню підприємницької активності, збільшенню обсягів виробництва та послуг, а також створює умови для залучення інвестицій та розвитку інновацій. Враховуючи зазначені переваги, реформування податкової системи має великий потенціал для підвищення конкурентоспроможності економіки в цілому.

Серед вітчизняних вчених, які досліджували питання спрощеної системи оподаткування та єдиного податку, можна відзначити таких науковців: З. Варналій, О. Десятнюк, А. Кізима, А. Крисоватий, В. Мельник, Ю. Пасічник, Н. Рудик, Л. Сідельникова та інші. Ці вчені активно працювали над аналізом та вдосконаленням спрощеної системи оподаткування та внесли вагомий внесок у розвиток податкової політики в Україні.

Предмет дослідження випускної роботи є єдиний податок для юридичних осіб, його особливості, принципи та механізми функціонування.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та оподаткування, пов'язані з впровадженням і застосуванням єдиного податку для юридичних осіб, а також його вплив на фінансовий результат та діяльність підприємств.

Метою кваліфікаційної випускової роботи є дослідження та систематизація інформації про єдиний податок для юридичних осіб з метою з'ясування його специфіки, особливостей обліку та оподаткування. Робота має на меті розкрити принципи функціонування цієї системи оподаткування, виявити переваги та недоліки в її застосуванні, а також запропонувати рекомендації щодо оптимізації процесів обліку та оподаткування з метою підвищення ефективності фінансової діяльності підприємств.

З огляду на зазначену мету під час дослідження можна виокремити наступні завдання:

- дослідити категорію «суб'єкти малого підприємництва»;
- розглянути сучасну характеристику та нормативно-правове забезпечення оподаткування малого підприємництва єдиним податком;
- провести аналіз діяльності та облікової політики ТОВ «Пікнік» .
- охарактеризувати бухгалтерський облік єдиного податку та особливості оподаткування ним;
- визначити реформування спрощеної системи оподаткування для юридичних осіб

Інформаційна базою дослідження є ПКУ та інші нормативно-правові акти, що регулюють оподаткування підприємств, наукові статті, монографії, дисертації та наукові праці вчених, що досліджують питання оподаткування та обліку в Україні та світі, висновки та рекомендації податкових експертів, фахівців з обліку та аудиторів щодо оптимального використання єдиного податку для юридичних осіб.

У процесі дослідження використовувались такі методи, як аналіз нормативно-правових актів, емпіричні дослідження включає збір та аналіз даних про підприємств та його фінансову звітність, порівняльний аналіз.

1 ЄДИНИЙ ПОДАТОК ТА ЙОГО РОЛЬ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Теоретичні аспекти визначення сутності суб'єктів малого підприємництва України

Мале підприємництво є одним з ключових факторів економічного розвитку суспільства. Воно сприяє створенню нових робочих місць, стимулює інновації, забезпечує розвиток місцевих громад та підтримує соціально-економічну стабільність. Проте, зміни в законодавстві та інші фактори можуть вплинути на ефективність малого підприємництва.

Застосування ринкових методів господарювання дозволяє малим підприємствам ефективно використовувати ресурси та інновації для досягнення успіху на ринку. Це зокрема стосується сфери послуг, розваг, туризму та інших галузей, де креативність та гнучкість малого бізнесу можуть принести значний вплив на економіку.

У контексті євроінтеграції малі підприємства мають важливе значення для розвитку економіки. Вони є основним джерелом інновацій та конкурентоспроможності, забезпечуючи більш гнучкий та реагуючий на зміни ринок. Також, розвиток малого підприємництва сприяє створенню нових робочих місць та підвищенню рівня зайнятості.

Однак, для того щоб малі підприємства могли повністю реалізувати свій потенціал, необхідно створити сприятливі умови для їх розвитку. Це включає в себе спрощення адміністративних процедур, підтримку фінансової та консультативної допомоги, а також створення конкурентних умов на ринку.

Отже, мале підприємництво не лише є важливим сектором економіки, але й відіграє ключову роль у соціально-економічному розвитку суспільства, особливо в умовах євроінтеграції, де воно стає основою для зростання національного виробництва та підвищення якості життя громадян.

Сучасні науковці використовують поняття "мале підприємництво" і "малий бізнес" як синоніми, але є різниця між ними. У табл. 1.1 наведено основні підходи до трактування цих питань.

Таблиця 1.1.- Тулмачення поняття «мале підприємництво» і «малий бізнес»

Тлумачення поняття „мале підприємництво”	Тлумачення поняття ”малий бізнес”
В. Райзберг [10]	
Підприємництво – це самостійна, ініціативна, здійснювана на свій страх і ризик, під свою майнову відповідальність будь-яка діяльність окремих громадян, спрямована головним чином на одержання економічної вигоди у формі прибутку або в іншій формі.	Бізнес – це самостійна, ініціативна, здійснювана на свій страх і ризик, під свою майнову відповідальність будь-яка діяльність окремих громадян, спрямована головним чином на одержання економічної вигоди у формі прибутку або в іншій формі.
І. Герчикова [4]	
Підприємництво – це основний вид самостійної господарської діяльності (виробничої або комерційної), здійснюваної фізичними і юридичними особами, іменованими підприємцями, від свого імені й на свій ризик на постійній основі.	Бізнесом є справа, ділова активність, спрямована на вирішення завдань, пов'язаних у загальному підсумку зі здійсненням на ринку операцій обміну товарів і послуг між економічними суб'єктами ринку з використанням сформованих у ринковій практиці форм і методів конкретної діяльності.
Л.І. Воротіна [3],... підприємництвом вважається не будь-яка діяльність виробника, банкіра, працівника торгівлі, сфери послуг, а лише діяльність власника, який самостійно чи із залученням найманої робочої сили розпочинає і здійснює виробництво, торгівлю тощо ”.	С.П. Азізов [1]. Малий бізнес – це сукупність малих і середніх підприємств, що прямо не входять ні в одне монопольне об'єднання і виконують підлеглу до монополій роль в економіці.
З.С. Варналій [2]	
Мале підприємництво – самостійна, систематична, інноваційна діяльність малих підприємств та громадян-підприємців на власний ризик з метою реалізації економічного інтересу – отримання прибутку (підприємницького доходу).	Малий бізнес – будь-яка діяльність малих підприємств та окремих громадян (фізичних осіб), спрямовану на отримання прибутку. Практично це може бути будь-яка діяльність, що не суперечить чинному законодавству, та спрямована на реалізацію власного економічного інтересу. Це не обов'язково особливо ризикова та інноваційна діяльність на засадах повної економічної відповідальності.
В.Г. Лапуста [7]. Мале підприємництво – підприємницька діяльність, що здійснюється суб'єктами ринкової економіки при певних встановлених законами, державними органами чи іншими представницькими органами критеріях (показниках).	–
В.І. Герасимчук [9]	
Підприємництво як господарська діяльність здійснюється виключно на інноваційній основі.	Бізнес – це будь-яка економічна діяльність взагалі з метою отримання певної вигоди.

Вивчення літературних джерел показало, "мале підприємництво" зазвичай використовується для опису сукупності підприємств, які займаються підприємницькою діяльністю та мають обмежені ресурси, такі як кількість співробітників, обсяги виробництва або доходи. Це поняття більш зорієнтоване на підприємницьку діяльність саме як таку, незалежно від форми власності або галузі економіки. З іншого боку, "малий бізнес" може

використовуватися для опису конкретних підприємств чи підприємницьких проектів, які мають характеристики малого підприємства, такі як невелика кількість працівників, обмежений обсяг виробництва або обороту, але це поняття може також включати підприємства середнього розміру, які діють в специфічних галузях або мають обмежений обсяг діяльності.

Провивши дослідження наукових підходи науковців до можемо запропонувати власне визначення. Малий бізнес - це форма підприємницької діяльності, яка характеризується невеликим масштабом обсягу виробництва або обороту, обмеженим числом працівників, а також часто залежить від особистих ресурсів та ініціативи підприємця.

Мале підприємництво - це сукупність підприємницьких ініціатив та діяльності, що відбувається на базі обмежених ресурсів, таких як людські, фінансові та матеріальні, і спрямована на створення та розвиток бізнесу в малому масштабі. На наш погляд це включає в себе різноманітні підприємства, які можуть бути власництвом фізичних осіб або юридичних осіб, та які характеризуються невеликим обсягом виробництва, низьким рівнем обороту та обмеженим персоналом. Мале підприємництво відіграє ключову роль у стимулюванні економічного зростання, забезпеченні зайнятості та створенні нових можливостей для розвитку та інновацій.

Сутність та роль у господарській діяльності підприємництво, характеризується ознаками:

1.Ініціативність.Підприємництво справді починається з ідеї та ініціативи підприємця. Відкриття бізнесу часто вимагає ризику та рішучості, а підприємець зазвичай приймає рішення самостійно, враховуючи ринкові умови та потреби.

2.Систематичність.Господарська діяльність повинна бути систематичною та постійною для досягнення успіху. Це означає регулярну роботу та управління процесами відповідно до стратегії бізнесу.

3. Особистий ризик. Підприємництво завжди пов'язане з ризиком, оскільки успіх не гарантується, а підприємець часто несе особистий фінансовий та інші ризики.

4. Мета - отримання прибутку. Отримання прибутку є однією з основних мет підприємництва. Це важливо для стимулювання ініціативи та інвестицій у бізнес.

5. Майнова відповідальність. Підприємець часто несе особисту майнову відповідальність за діяльність свого підприємства, що може включати втрату власного капіталу в разі невдачі.

Підприємництво виконує різноманітні функції, які важливі для економічного розвитку та соціального прогресу суспільства. Основні функції підприємництва включають рис. 1.1

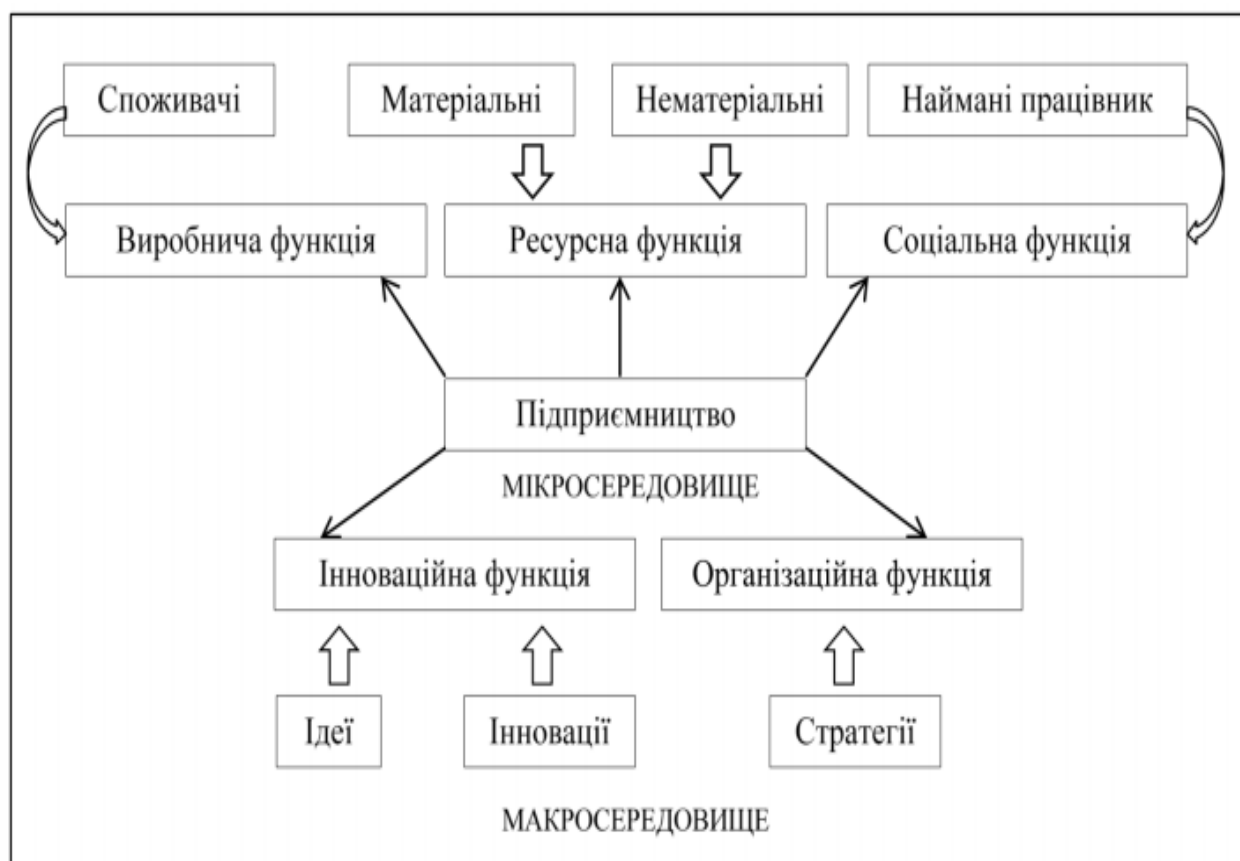

Рисунок 1.1 – Функції підприємництва [12]

Виробнича функція підприємництва, спрямоване на підвищення ефективності виробництва та конкурентоспроможності, визначається не лише

виробничим процесом, а й управлінням його ефективністю та стратегічними рішеннями.

Ресурсна функція показує ефективне використання ресурсів підприємницької діяльності. Дана функція як допомагає підприємствам досягати своїх цілей та забезпечує стійке функціонування на ринку.

Соціальна функція підприємництва, сприяючи формуванню активних та ініціативних суб'єктів господарювання, не лише стимулює економічний розвиток, а й сприяє соціальному зростанню та стабільності, забезпечуючи зростання кількості робочих місць та покращення рівня життя.

Інноваційна функція підприємництва є важливим джерелом інновацій, оскільки підприємці постійно шукають нові ідеї та рішення для оптимізації виробничих процесів, зниження витрат та підвищення якості продукції.

Організаційна функція підприємницька діяльність вимагає від підприємців вміння приймати ефективні та стратегічні рішення щодо управління виробництвом, маркетингу, фінансами та іншими аспектами бізнесу.

Загалом, ці функції підприємництва підкреслюють його важливість як ключового фактору економічного розвитку та соціального прогресу. Вони взаємопов'язані та виконуються підприємцями для досягнення успіху та стабільності у бізнесі.

Підприємницька діяльність, в малому бізнесі, базується на внутрішніх потенційних можливостях саморозвитку та самовдосконалення. Саморозвиток МП часто починаються з ідеї або ініціативи підприємця, який вирішує розпочати свій власний бізнес. Процес розвитку включає в себе набуття нових навичок, здібностей, а також вирішення різних викликів та перешкод на шляху досягнення успіху. Успішні підприємці постійно працюють над удосконаленням своєї діяльності, процесів та продуктів. Вони шукають нові можливості для розвитку, стимулюючи інновації та забезпечуючи конкурентні переваги на ринку. Отже, можна зробити висновок, що сутність малого підприємництва дійсно полягає у його внутрішніх потенційних можливостях

для саморозвитку, самовдосконалення та адаптації до змін на ринку, що робить його важливим елементом економічного розвитку та інновацій.

Рисунок 1.2 – Системний підхід до визначення сутності МП [19, с. 38]

Системний підхід до визначення сутності МП орієнтується на аналіз цього явища як складової системи, що включає різні взаємопов'язані елементи та фактори. Визначення малого підприємництва як складової економічної системи, що включає різні рівні та типи малих підприємств, їх взаємодію з оточуючим середовищем, а також організаційну та фінансову структуру. Аналіз взаємодії малого підприємництва з соціально-економічним середовищем, включаючи ринкові умови, законодавчі та регуляторні аспекти, конкурентні умови та вплив глобальних та міжнародних чинників. Розгляд малого підприємництва включає створення робочих місць, стимулювання інновацій, забезпечення соціального розвитку та інші аспекти.

Системний підхід також передбачає інтеграцію різних аспектів та підходів до визначення малого підприємництва, таких як економічний, соціальний, інноваційний та організаційний підходи.

Отже, системний підхід до визначення сутності малого підприємництва дозволяє розглядати його в контексті широкого спектру взаємопов'язаних факторів, що впливають на його розвиток та функціонування.

Таблиця 1.2 – Характеристика ознак сутності МП

Ознака	Характеристика
Економічна категорія з притаманними їй суб'єктами та об'єктами	МП характеризується підприємницькою діяльністю його суб'єктів (фізичних та юридичних осіб) з метою отримання прибутку. Ці суб'єкти зареєстровані у встановленому порядку. А об'єктами вважаються малі за кількісними параметрами підприємства.
Метод господарювання	Як метод господарювання МП характеризується, по-перше, економічною відособленістю та незалежністю підприємця при виборі методів і напрямів господарювання, але зважаючи на сформовану кон'юнктуру ринку; по-друге, взяттям на себе ризику та відповідальності за наслідки рішень, що ним приймаються; по-третє, орієнтацією на максимізацію прибутку.
Особливий вид економічного мислення	МП з цієї позиції характеризується як сукупність оригінальних підходів та інноваційних ідей, які можна реалізувати за невеликих масштабів господарської діяльності.

Джерело складено за даними [19]

Провівши дослідження табл.1.2 робимо висновки, МП відрізняється від великих підприємств тим, що воно зосереджене на діяльності невеликих суб'єктів, які працюють з обмеженими ресурсами та капіталом. Важливою рисою є формальна реєстрація, що забезпечує легальність їх діяльності. Метод господарювання в малому підприємстві передбачає високу ступінь свободи в управлінні, що дозволяє швидко адаптуватися до змін ринку. Проте, ця свобода супроводжується високим рівнем ризику, що вимагає від підприємця ретельного аналізу та прийняття зважених рішень для досягнення успіху. Мале підприємство є джерелом інновацій та креативних рішень, які можуть бути впроваджені без значних витрат. Це дозволяє швидко тестувати нові ідеї та підходи, що сприяє розвитку і адаптації до ринкових змін. Малі підприємства часто виступають двигунами інновацій у різних галузях економіки.

Мале підприємство характеризується високою гнучкістю, інноваційністю та швидкою адаптацією до ринкових змін. Незалежність у прийнятті рішень та орієнтація на максимізацію прибутку дозволяють малим підприємствам ефективно функціонувати навіть в умовах нестабільної економіки. Проте, висока ступінь ризику та відповідальності потребує від підприємців глибоких знань та навичок управління.

В Україні суб'єктами малого підприємства наведені у табл. 1.3.

Таблиця 1.3 – Класифікація видів підприємництва згідно ГКУ [20]

Види підприємництва	Параметри віднесення до даного виду		
	статус підприємця	середня кількість працівників за звітний період	річний дохід від будь-якої діяльності
СМП	ФОП	не перевищує 50 осіб	до еквіваленту 10 млн. євро, визначеного за середньорічним курсом НБУ
	юридичні особи		
у т.ч. суб'єкти мікропідприємництва	фізичні особи - підприємці	не перевищує 10 осіб	до еквіваленту 2 млн. євро, визначеного за середньорічним курсом НБУ
	юридичні особи		
Суб'єкти великого підприємництва	юридичні особи	перевищує 250 осіб	від еквіваленту 50 млн. євро, визначеного за середньорічним курсом НБУ
Суб'єкти середнього підприємництва	юридичні особи	від 50 до 250 осіб	від еквіваленту 2 до еквіваленту 50 млн. євро, визначеного за середньорічним курсом НБУ

Особливості МП виражені в наступному:

- економічна відособленість та незалежність дозволяє підприємцям бути гнучкими і швидко реагувати на зміни в умовах ринку.
- відповідальність та ризики, підприємці несуть відповідальність за свої рішення та їх наслідки, що є характерною рисою підприємницької діяльності. Це може включати фінансові ризики, втрату репутації тощо.
- орієнтація на комерційний успіх та суспільний добробут є типовим для підприємницького середовища. Прагнення максимізувати прибуток та втілювати свої ідеї в господарській діяльності є основою підприємництва. Проте, важливою є й роль підприємців у створенні умов для соціального розвитку та підвищення загального рівня добробуту в суспільстві.

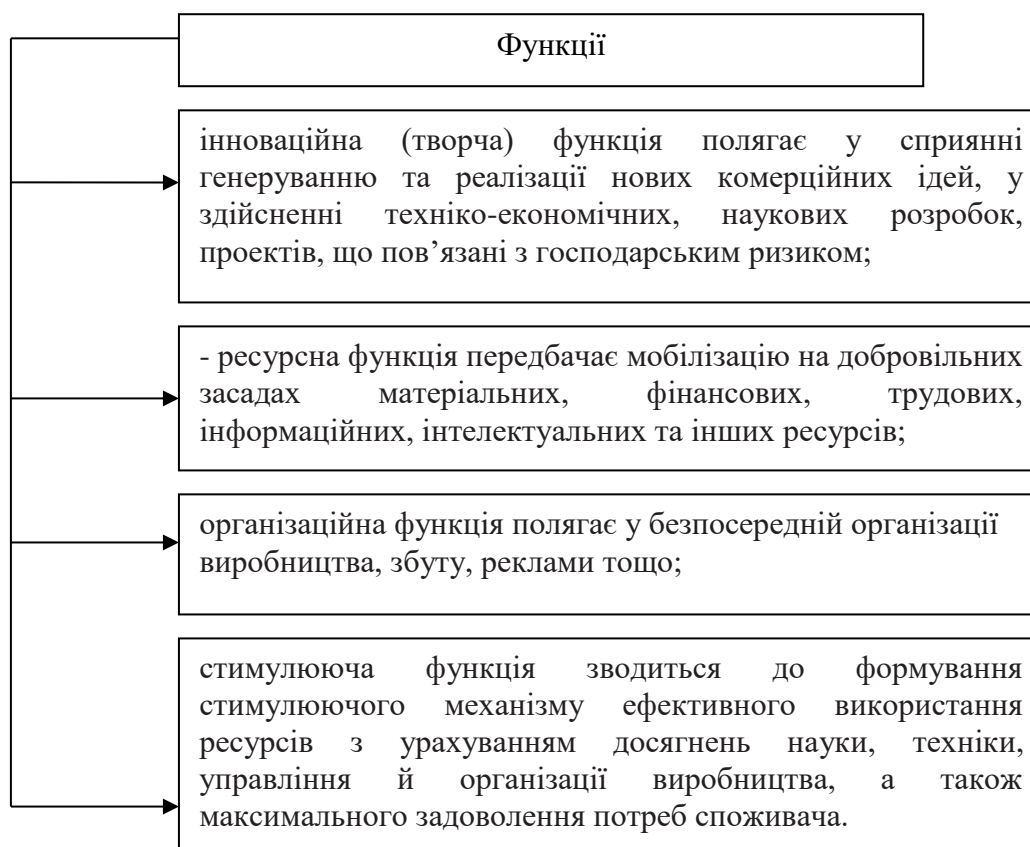

Рисунок 1.3. – Функції суб'єкта малого підприємництва

Розвиток МП на території України дійсно зумовлений комплексом організаційно-економічних чинників, які включають в себе трансформацію виробничих процесів, модернізацію виробництва, приватизацію та реструктуризацію підприємств. Останніми роками спостерігається формування нової схеми розподілу праці, що викликана динамізмом ринкового середовища, глобалізацією та розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. Зміни в організаційно-технологічному аспекті призвели до перегляду співвідношення між великими та малими виробництвами. Трансформація співвідношення між великомасштабними та малими виробництвами відбувається під впливом диверсифікації, модернізації, реструктуризації, приватизації та раціоналізації виробництва. Ці зміни створюють нові можливості для малого підприємництва, зокрема, шляхом заповнення вільних ніш на ринку, які можуть бути недооцінені великими корпораціями.

Глобалізація та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій створюють нову схему розподілу праці, де малі підприємства можуть бути більш конкурентоспроможними. Це пов'язано з їх здатністю швидко адаптуватися до змін у ринковому середовищі та використовувати інноваційні переваги.

Зростання конкуренції на ринку стимулює малі підприємства до використання своїх інноваційно-технологічних переваг. Вони можуть бути більш гнучкими та швидше реагувати на зміни вимог споживачів та ринкових умов, що дозволяє їм здобувати конкурентні переваги.

Зазначені організаційно-економічні та ринкові фактори створюють сприятливі умови для розвитку малого підприємництва в Україні. Важливою є підтримка та стимулювання цього сектору економіки з боку держави, що може сприяти подальшому зростанню його значущості у структурі економіки країни.

Проаналізувавши розвитку та інші аспекти МП визначаємо переваги, рис.1.4

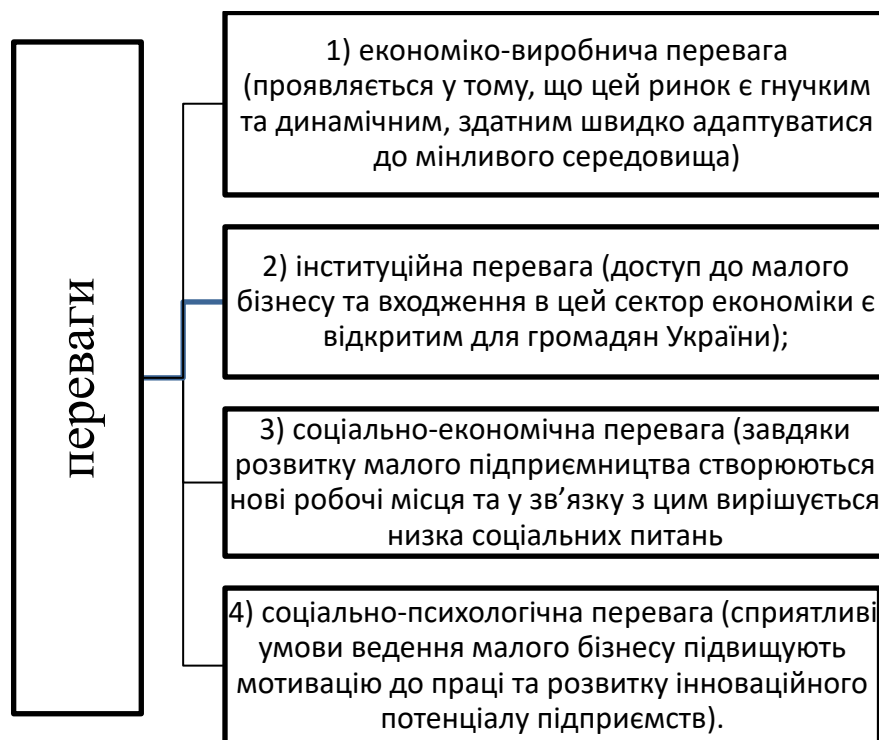

Рисунок 1.4. –Переваги малого підприємництва

Окрім переваг малого підприємництва є і недоліки, рис.1.5

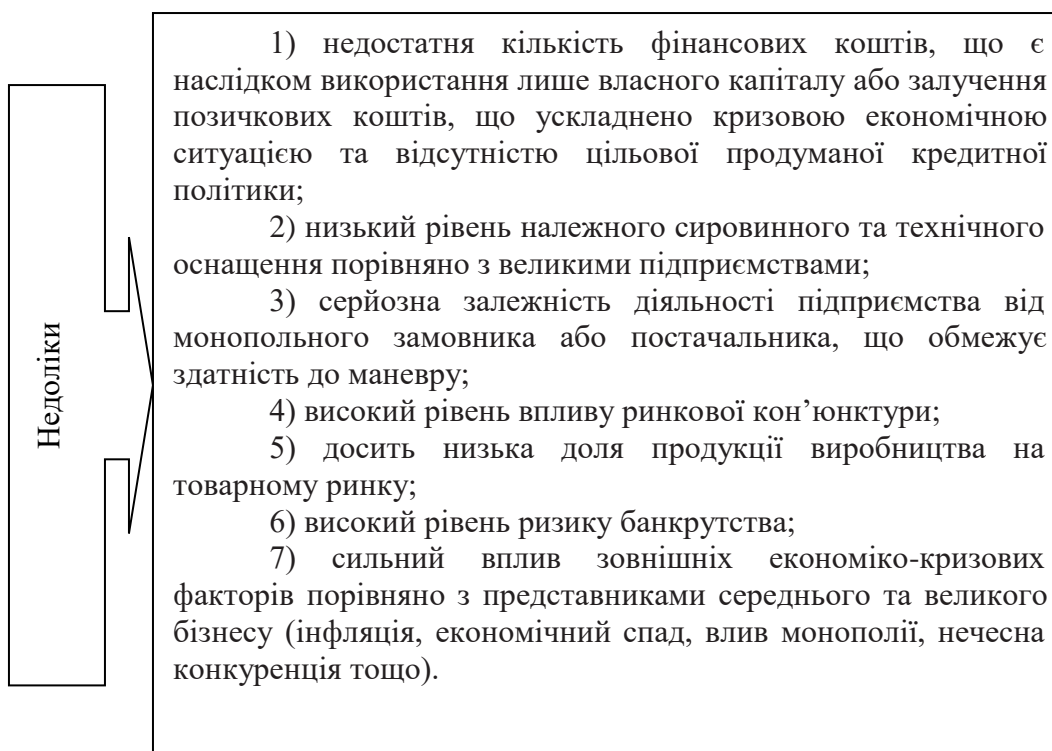

Рисунок 1.5. – Недоліки малого підприємництва

Таким чином, результати проведеного дослідження підтверджує важливу роль МП в економіці України, яке є ключовим джерелом інновацій, зайнятості та економічного зростання. Результати вказують на те, що суб'єкти малого підприємництва характеризуються економічною відособленістю, незалежністю у виборі стратегій та методів управління, а також орієнтацією на комерційний успіх та соціальний добробут. Виявлено, що динаміка розвитку малого підприємництва в Україні зумовлена організаційно-економічними та ринковими факторами, такими як трансформація виробництва, глобалізація та конкуренція. Отже, отримані результати підтверджують важливість малого підприємництва для економіки України, а також вказують на необхідність стимулювання та підтримки цього сектору з боку держави для подальшого економічного зростання та соціального розвитку країни.

1.2 Правові аспекти визнання та оцінювання єдиного податку для юридичних осіб

В Україні, єдиний податок для юридичних осіб є привабливою альтернативою для малих та середніх підприємств, спрощуючи податкове адміністрування та зменшуючи податковий тиск. Однак, ефективність та справедливість такої системи вимагають ретельної оцінки та врахування різних факторів. Правові аспекти визнання та оцінювання ЄП для ЮО повинні бути чітким та зрозумілим, щоб уникнути спекуляцій та непорозумінь. Єдиний податок має стимулювати розвиток бізнесу, забезпечуючи сприятливі умови для функціонування та зростання МП. Система оподаткування повинна бути справедливою та рівноправною для всіх суб'єктів господарювання, уникати нерівності та переваг у податковому режимі. Правові норми щодо єдиного податку повинні бути ефективними та забезпечувати контроль за використанням цієї системи оподаткування, щоб уникнути зловживань та ухилення від сплати податків.

Ознаки правового регулювання - це характеристики та особливості системи нормативних актів, які регулюють певну діяльність чи сферу життєдіяльності, рис. 1.6

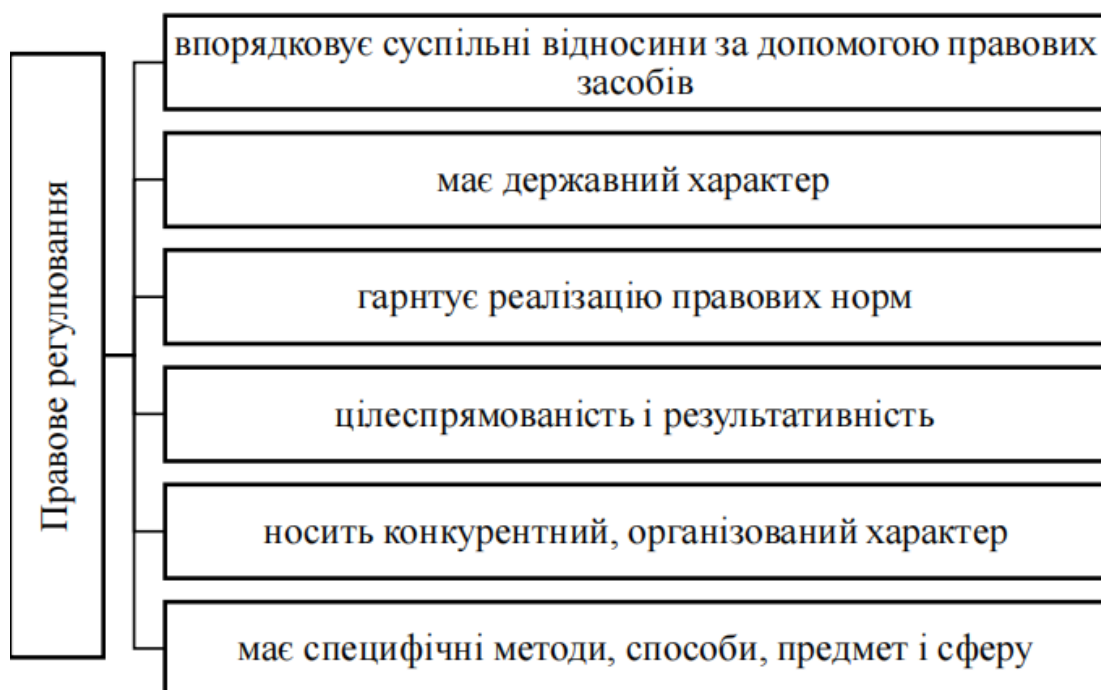

Рисунок 1.6. – Ознаки правового регулювання ССО

Актуальна дискусія щодо ефективності та доцільності спрощеної системи оподаткування для малого підприємництва спонукає до ретельного аналізу. Аналіз наукових досліджень, відображають різні погляди на цю тему.

Деякі дослідники, такі як С. Юрій та О. Квасовський, вважають спрощені методи оподаткування для приватних підприємців ефективними з фіскальної і стимулюючої точок зору [11, с.64]. Їхні аргументи ґрунтуються на тому, що спрощена система сприяє зниженню податкового тягаря для малих підприємств та стимулює розвиток підприємництва шляхом спрощення процедур та зменшення бюрократичних перешкод. З іншого боку, А. Соколовська відзначає, що спрощена система була запроваджена як тимчасовий захід для становлення малого підприємництва і не повинна вважатися нормою податкових відносин [9, с.58]. Її погляд спрямований на те, що довгострокове застосування спрощеної системи може призвести до неефективного збору податків та зниження доходів державного бюджету. Варто враховувати досвід більшості країн ЄС, де відсутні спрощені режими оподаткування для суб'єктів малого підприємництва. Замість цього, поширені інші форми державної підтримки, такі як спрощена система бухгалтерського обліку та звітності, спеціальні режими сплати ПДВ та інші [2, с.14].

Отже, аналіз різних точок зору науковців відображає складність питання та необхідність підходу до визначення оптимальної системи оподаткування для МП.

Спрощена система оподаткування - це особливий податковий режим, який передбачає спрощені вимоги та процедури оподаткування для певних категорій платників податків, зокрема для малих підприємств або фізичних осіб-підприємців. Ця система призначена для зниження податкового тягаря та спрощення податкового адміністрування для підприємств, які входять в цей режим. Типовими характеристиками спрощеної системи оподаткування є зменшення обсягу податкових звітностей, застосування фіксованих податкових ставок або об'єднаних платежів, а також спрощений порядок обчислення та сплати податків.

Наявність альтернативних систем оподаткування дає підприємствам можливість вибору того режиму, який найбільш відповідає їхнім потребам та специфіці діяльності. Спрощена система оподаткування дозволяє замінити окремі податки та збори єдиним податком, а також спрощує облік та звітність, що значно полегшує податкове адміністрування для суб'єктів господарювання.

У ПКУ, є розділ «Спеціальні податкові режими» [5], визначено положення щодо альтернативних систем оподаткування. ПКУ ст. 291.2 визначає, що «спрощена система оподаткування є спеціальним механізмом сплати податків і зборів, що передбачає заміну окремих податків і зборів єдиним податком, а також спрощений облік та звітність[5]. В Україні, юридична особа самостійно обрає спрощену систему оподаткування, якщо вона відповідає вимогам, що встановлені кодексом, і реєструється як платник єдиного податку відповідно до встановленого порядку [5;6].

Розглянемо поняття податки та їх функції. Податки - це обов'язкові платежі, які фізичні та юридичні особи здійснюють у вигляді грошових або натуральних внесків до бюджету держави, місцевих бюджетів або інших фондів згідно з законодавством країни[5;6]. Податки є основним джерелом формування доходів для державного бюджету.

Визначення категорій податки наведено у пп. 6.1 ПКУ [5;2], рис. 1.7.

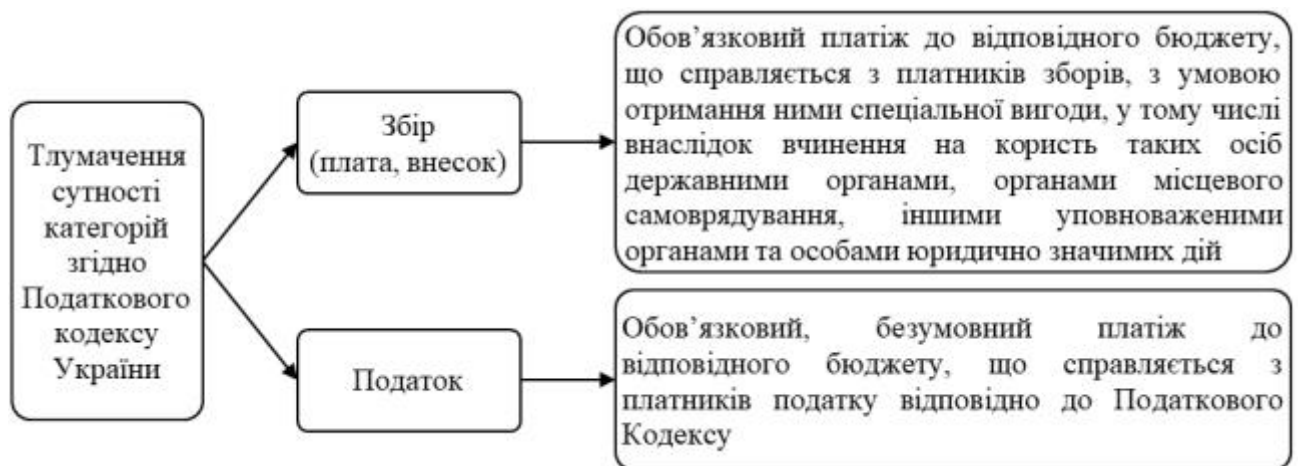

Рисунок 1.7 – Тлумачення категорій «податок» та «збір» згідно ПКУ [5]

Сутність податків конкретизується та проявляється на практиці через їх функції, які визначають їх роль та значення у фінансовій системі держави. Податки, як фінансова категорія, об'єктивно виконують такі функції (рис. 1.7)

Функції податків(оподаткування)

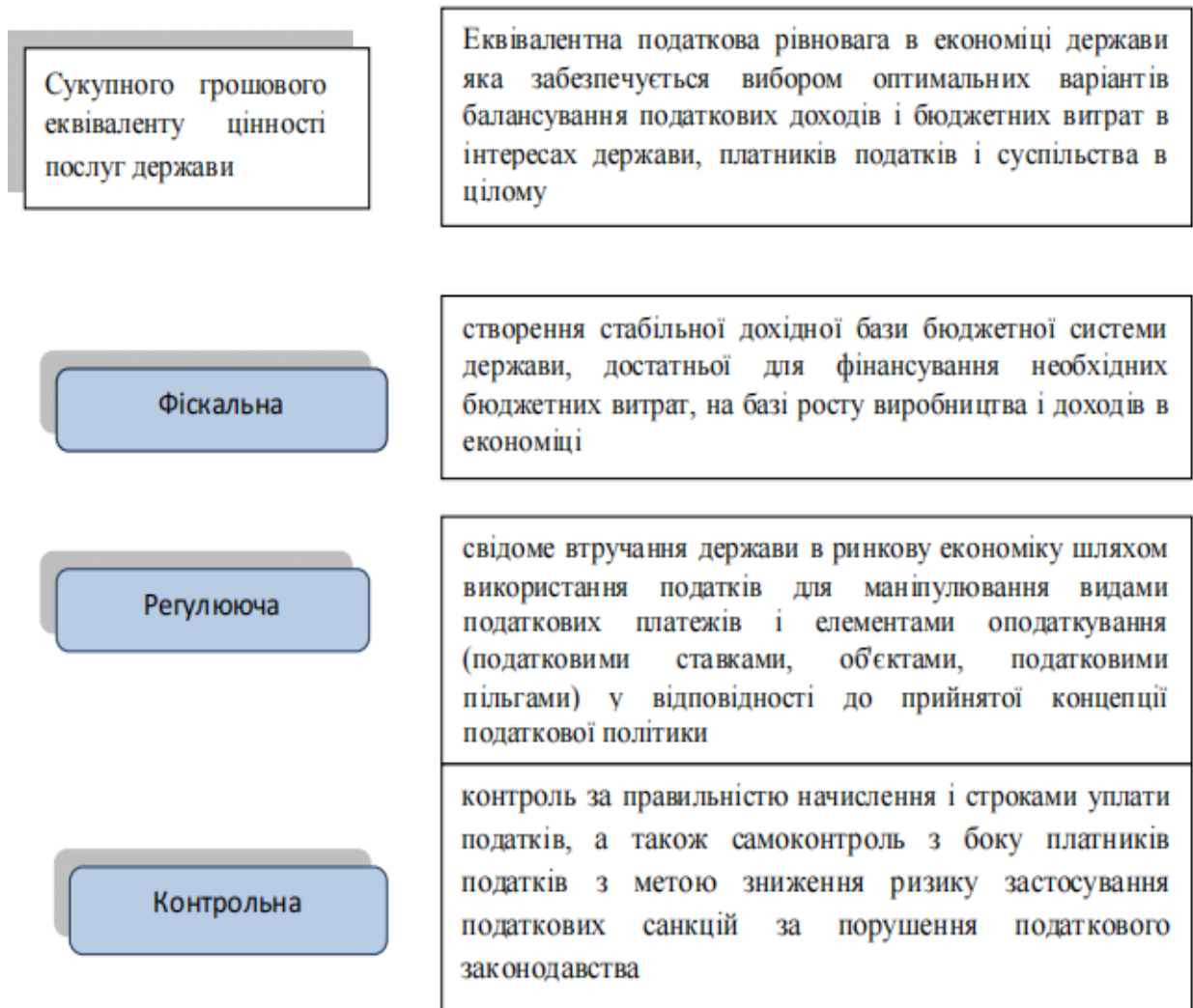

Рисунок 1.8. – Функції податків

Одна з основних функцій податків полягає в забезпеченні доходів державного та місцевих бюджетів. Зібрані кошти використовуються для фінансування різноманітних державних програм та послуг, включаючи соціальні, економічні, освітні, медичні та інфраструктурні проекти.

Податки використовуються для регулювання економічних процесів та забезпечення економічної стабільності. Шляхом зміни податкових ставок та

політики оподаткування держава може впливати на споживчість, виробництво, інвестиції та інші аспекти економічної діяльності.

Податки також можуть бути використані для здійснення соціальної політики та забезпечення соціальної справедливості. Шляхом збирання податків з багатших верств населення та розподілу отриманих коштів на підтримку менш забезпечених можна забезпечити більш рівномірне розподіл доходів та підтримку уразливих груп.

В Україні відповідно до ПКУ є дві системи оподаткування

Загальна система оподаткування в Україні передбачає оподаткування підприємств та фізичних осіб з урахуванням різними податками та зборами відповідно до ПК . Підприємства повинні здійснювати облік та звітність відповідно до вимог податкового законодавства, подавати податкові звіти та регулярно сплачувати податки та збори до бюджету. Ця система застосовується для всіх підприємств та фізичних осіб, які не обрали спрощений режим оподаткування.

Спрощена система оподаткування - це спеціальний податковий режим, який передбачає спрощений порядок обчислення та сплати податків для малих підприємств та фізичних осіб-підприємців. У межах спрощеної системи можуть застосовуватися фіксовані ставки оподаткування або спеціальні вимоги щодо обліку та звітності. Цей режим дозволяє зменшити податкове навантаження на малі підприємства та спростити їхні податкові зобов'язання. Фізичні особи-підприємці можуть вибрати спрощений режим оподаткування за умови виконання встановлених критеріїв, таких як розмір виручки та наявність спеціального статусу "платника єдиного податку".

Обидва ці податкові режими мають свої переваги та обмеження, і вибір між ними залежить від конкретних потреб та характеристик кожного підприємства чи фізичної особи-підприємця.

У табл.1.4 наведено порівняльна характеристика двох систем

Таблиця 1.4 – Порівняльний аналіз загальної та спрощеної систем оподаткування

Критерій	Загальна система оподаткування	Спрощена система оподаткування
Ставки податку	Податок на доходи – 18%, військовий збір – 1,5%, ЄСВ – 22%	Єдиний податок: від 1 до 20%, залежно від групи платника
Реєстрація платником ПДВ	При обсязі оподатковуваних операцій 1 млн. грн. є платником ПДВ	Не є платниками ПДВ, лише платники 3 групи можуть бути платниками ПДВ
Звітний період	Календарний рік чи квартал	Календарний рік чи квартал, залежно від групи платника
Обсяг виручки та кількість працівників	Обмеження відсутні	Є Обмеження
Особи, що можуть використовувати систему оподаткування	громадяни України та особи, що не мають громадянства	резиденти України; платники, що не мають податкового боргу
Бартерні операції, вексельні розрахунки, взаємозаліки	Дозволено	заборонено
РРО	У загальному порядку	Не використовує 1 група.
Порядок подання звітності	Декларація про доходи подається раз на рік не пізніше ніж 9 лютого наступного року	Залежно від групи платника податку звітність подається раз на рік, раз на квартал, не пізніше 20 лютого наступного року

Провивши порівняльний аналіз двох систем оподаткування зрозуміло, що ССО вигідним для певних категорій підприємців, зокрема тих, хто має невелику виручку та обмежену кількість найманих працівників. Зменшення податкового навантаження, спрощення умов подання звітності та полегшення діяльності суб'єктів господарювання - це важливі переваги, які можуть стимулювати розвиток малого бізнесу та підприємництва. Проте, потрібно також зазначити, що спрощена система оподаткування має свої обмеження та не підходить для всіх видів діяльності. Наприклад, вона не підходить для банків, страхових компаній та інших фінансових установ, оскільки вони мають свої специфічні податкові обов'язки та потребують більш складного

оподаткування. Отже, вибір між загальною та спрощеною системою оподаткування має бути зроблений індивідуально кожним суб'єктом господарювання в залежності від його потреб, виду діяльності та економічних обставин.

Платники ССО поділяються на 4 групи, рис.1.9.

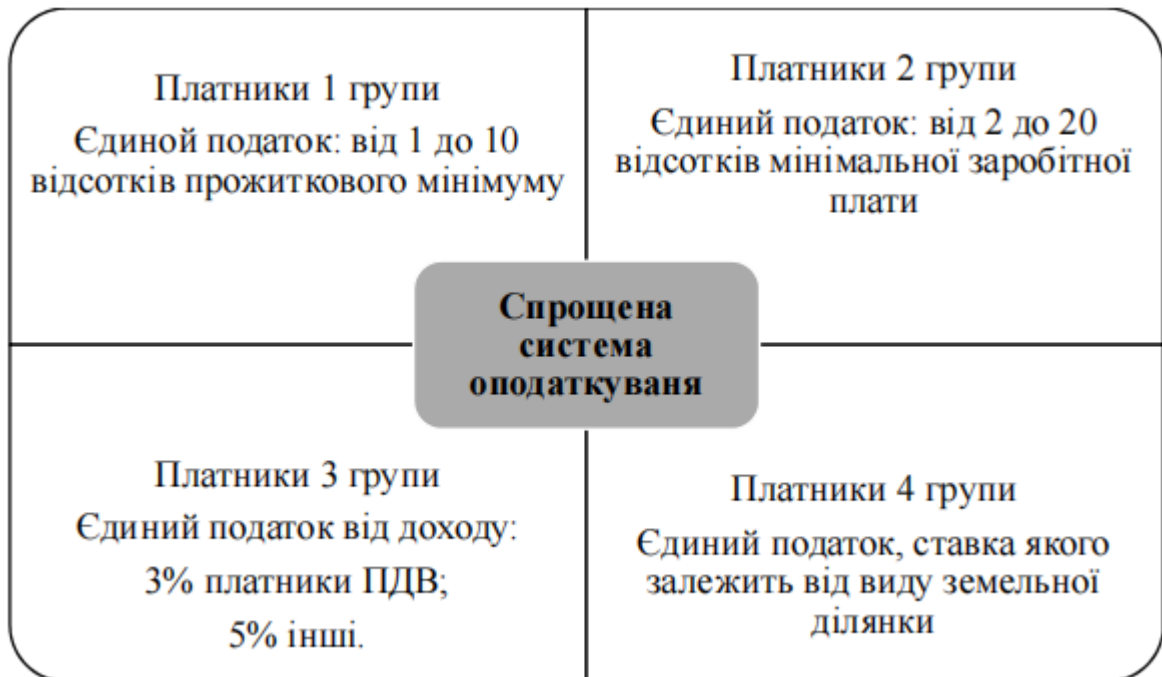

Рисунок 1.9 – Ставки податку за спрощеною системою оподаткування

Джерело: сформовано на основі [6]

В Україні обрати третю групу можуть юридичні особи – суб'єкти господарювання у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) рок [5:6]. Зазвичай це організації з невеликими оборотами або обсягами продажів, у 2024 році 8 285 700 грн. МП які не входять до категорій, які мають специфічні податкові обов'язки або обмеження (наприклад, банки, страхові компанії).

Для юридичних осіб, які обрали III групу ССО, відсоткова ставка єдиного податку встановлюється у розмірі: 3% доходу – у разі сплати ПДВ; 5% доходу – у разі включення ПДВ до складу єдиного податку[5]

Не вважаються доходом пасивні доходи МП для визначення обсягів оподаткування, рис.1.10,

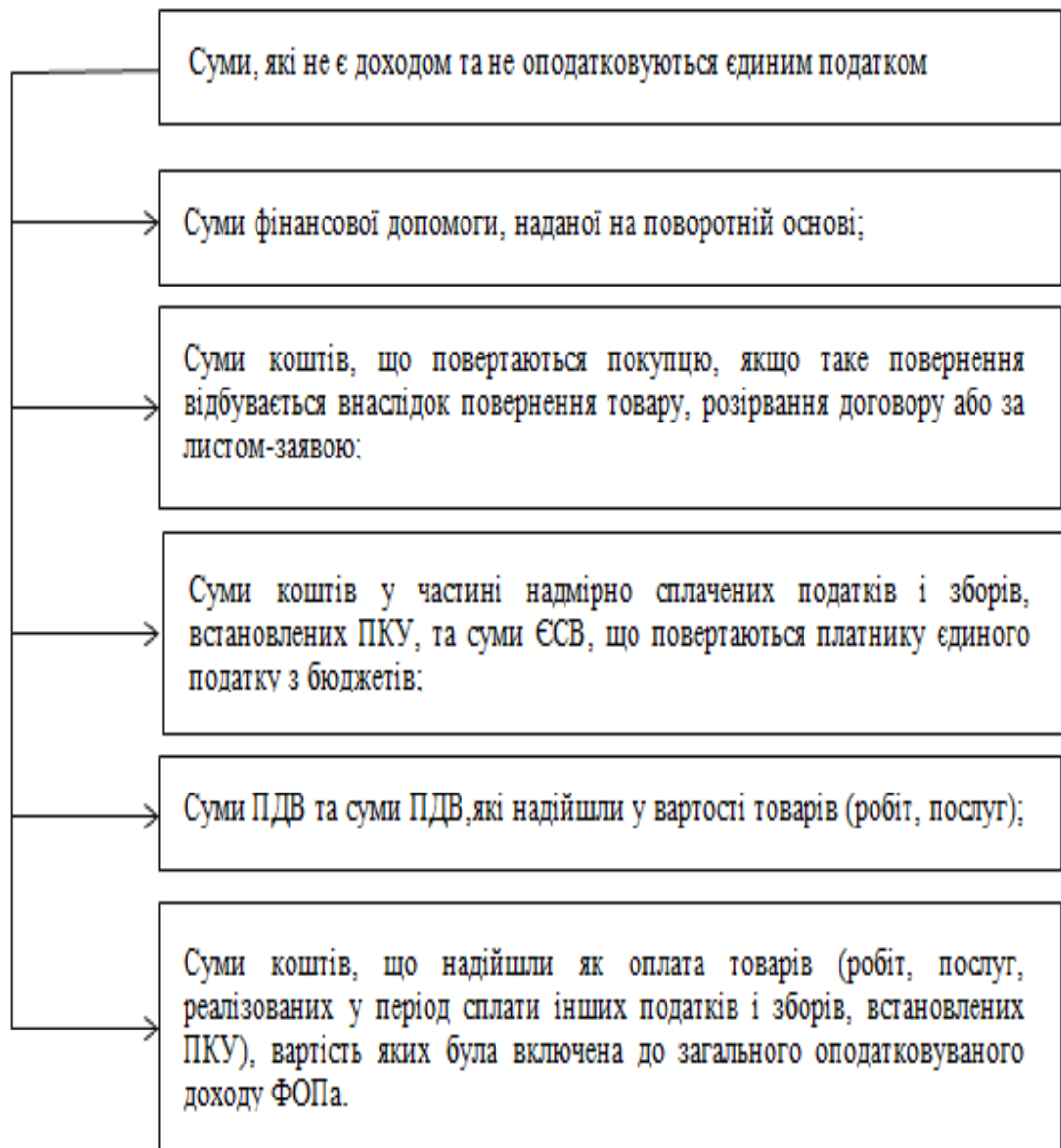

Рисунок 1.10 – Суми грошових коштів, які не оподатковуються ЄП [2]

Платники ЄП III групи в Україні мають особливі вимоги щодо обліку та сплати податків. Платники ЄП III мають подавати щоквартально Податкову декларацію єдиного податку, в якій вони вказують свої доходи та податкові зобов'язання за цей період. ЄП сплачуються раз на квартал, тобто кожні три місяці.

Недотримання вимог податкового законодавства МП веде до штрафів та інших негативних наслідків. У рис.1.11.наведені види відповідальності платників податків за своєчасність складання та подання звітності щодо сплати ЄП.

Порушення	Покарання
Несвоєчасна подача звітності	Штраф 170 грн. за перше неподання або несвоєчасне надання. При повторному правопорушенні протягом року, штраф накладається у розмірі 1020 грн. за кожне таке неподання або несвоєчасне надання звітності.
Подача декларації з помилками при нарахуванні податків меншу, ніж повинно бути	Штраф у розмірі 25% від різниці між заниженою сумою податкового зобов'язання та сумою, виявленої і визначеної податковим органом. Повторне порушення протягом 1095 днів порушення – 50% від суми, на яку занижено податкове зобов'язання з єдиного податку.

Рисунок 1.11 – Види відповідальності платників податків за своєчасність складання та подання звітності щодо сплати ЄП [2]

Платники ЄП III групи звільняються від нарахування, сплати та подання податкової звітності з таких податків і зборів:

податки

податок на прибуток підприємств

податок на додану вартість з операцій з постачання товарів, робіт і послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, за виключенням ПДВ, що сплачується фізичними та юридичними особами, які обрали ставку єдиного податку 3%, а також четвертої групи платників податку;

податок на доходи фізичних осіб у частині доходів підприємця, що отримані в результат його господарської діяльності (фізичні особи першої – третьої груп);

рентна плата за спеціальне використання води платниками єдиного податку четвертої групи

Рисунок 1.12 – Перелік податків від яких звільняються Платники ЄП III групи

Проаналізувавши, ССО можна виокремити переваги так недоліки, що наведені в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування

Переваги	Недоліки
Спрощення процедури реєстрації платника податку	Обмеження обсягів виручки
Можливість переходу з будь-якого кварталу	Обмеження кількості працівників
Можливість вибору сплати ПДВ	Обмеження виду діяльності
Спрощення ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності	Відсутність пільгових умов кредитування
Спрощення порядку подання податкової звітності	Виключно грошова сума розрахунків з контрагентами
Звільнення від сплати податку на землю	Фіксована ставка податку, що не залежить від отриманого доходу для 1 та 2 груп
Спрощення розрахунків	Ухилення від сплати податків, виникнення шахрайських дій
Збільшення власних оборотних коштів платників за рахунок зменшення сум платежів за податками й зборами	Низька фіскальна ефективність
Можливість роботи без РРО для 1 та 2 групи за певних умов	Обов'язковість сплати ЄСВ

Використання спрощеної системи оподаткування має свої переваги та недоліки як для підприємців, так і для держави. Істотною перевагою є зменшення адміністративних витрат та спрощений процес податкового обліку для підприємств. Однак це може також призвести до обмежень у виборі оптимальної стратегії оподаткування та спричинити нерівні умови конкуренції між різними підприємствами.

Щодо держави, важливо посилити контроль за використанням спрощених систем оподаткування, щоб уникнути можливих спекуляцій та зловживань. Забезпечення високої фіскальної ефективності є ключовим завданням у цьому контексті.

Отже, єдиний податок, має важливе фіскальне значення для місцевих бюджетів та стає все більш важливим джерелом надходжень до них. Чинне законодавство передбачає різні групи платників єдиного податку, кожна з яких має свій власний механізм стягнення. Це дозволяє уточнити оподаткування залежно від конкретних умов та видів діяльності підприємств.

Провивши дослідження, можемо зробити загальний висновки до першого розділу кваліфікаційної роботи. ССО стає ключовим чинником для розвитку бізнесу та економіки України. Єдиний податок відіграє значну роль

у спрощенні оподаткування для підприємств, зокрема для малих та середніх підприємств, та стимулює підприємницьку активність.

За допомогою єдиного податку, підприємства можуть спрощувати свої податкові зобов'язання, що полегшує їхню діяльність та сприяє зменшенню адміністративних витрат. Це особливо важливо для малих бізнесів, які можуть мати обмежені ресурси для ведення складного податкового обліку.

Важливо враховувати, що ефективність єдиного податку залежить від його правильної реалізації та контролю за використанням. Недостатній контроль може призвести до зловживань та недоотримання відповідних податкових надходжень до бюджету.

Отже, єдиний податок відіграє важливу роль у підтримці малого підприємництва та стимулюванні економічного розвитку, проте його ефективне впровадження та контроль є ключовими чинниками для досягнення цих цілей.

2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЄДИНИМ ПОДАТКОМ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

2.1. Характеристика та аналіз діяльності ТОВ "Пікнік"

ТОВ "Пікнік" є юридичною особою, зареєстрованою в державних органах, з метою задоволення суспільних потреб фізичних та юридичних осіб у послугах, роботах і товарах, що надаються. Основна галузь діяльності підприємства - роздрібна торгівля продовольчими товарами.

Для забезпечення ефективного управління та функціонування підприємства воно має організаційну структуру, яка включає посади, починаючи від директора та закінчуючи різними продавцями. До складу персоналу входять: директор, комерційний директор, головний бухгалтер, бухгалтер першої категорії, завідуючий магазином та складом, адміністратор, касир, менеджер із закупівлі товарів, менеджери з продажу товарів та продавців.

Управлінська структура товариства наступна (див. рис. 2.1).

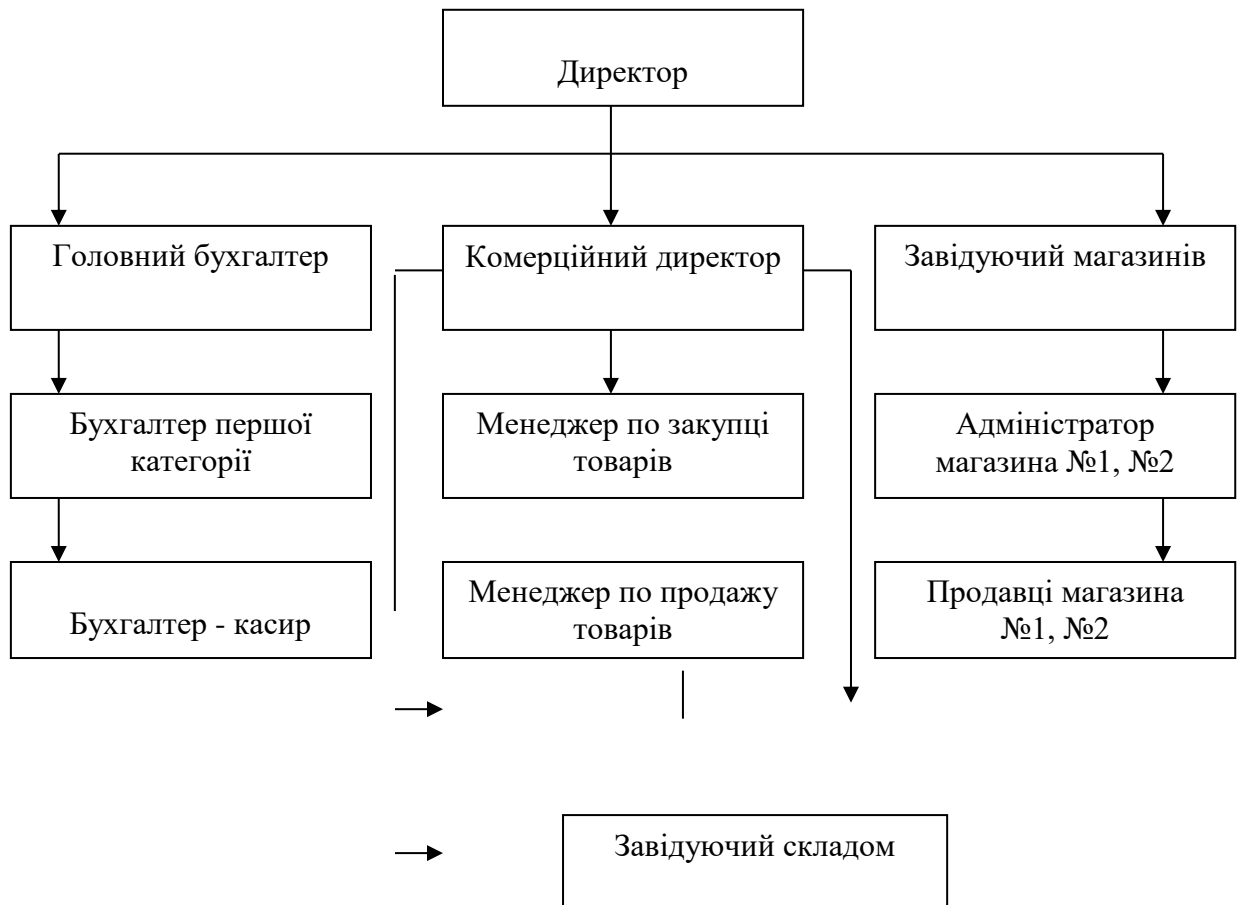

Рисунок 2.1. – Структура управління ТОВ «Пікнік»

Управління підприємством здійснюється через чітку організаційну структуру. Керівництво підприємством директор і комерційний директор. Фінансові питання контролюються головним бухгалтером та бухгалтером першої категорії. Організаційну роботу магазину та відповідно веде завідуючий. Адміністративні питання вирішує адміністратор, а фінансові операції контролює касир.

Організаційна структура підприємства відповідає вимогам законодавства, а також відображають його функціональну спрямованість та організаційну ієрархію. Такий підхід дозволить забезпечити ефективне управління ресурсами та взаємодію між працівниками для досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства.

Основні техніко-економічні показники ТОВ «Пікнік» представлені у вигляді таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Основні техніко-економічні показники фінансової діяльності ТОВ «Пікнік» за 20201-2023рр.

№ з/п	Назва показника	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення		Темпи приросту (+), зниження (-), %	
					2022-2021	2023-2022	2022-2021	2023-2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Дохід від реалізації товарів, тис. грн.	6214,9	6857,3	6995,9	+642,4	+138,6	+10,3	+2,0
2	Собівартість реалізованих товарів, тис. грн.	4164,9	4295,2	4396,8	+130,3	+101,6	+3,1	+2,3
3	Витрати на 1 грн. продукції (3:2), грн.	0,67	0,63	0,63	-0,04	x	-5,9	x
4	Собівартість у % до виручки	67,0	62,6	62,8	-4,4	+0,2	-6,6	+0,3
5	Валовий прибуток (+) або збиток (-), тис. грн.	2050	2562,1	2599,1	+512,1	+37	+25	+1,4
6	Кошти на поточному рахунку, тис. грн.	45,5	70,1	121	+24,6	+50,9	+54	+72,6
7	Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу, чол.	21	21	22	x	+1	x	+4,7

8	Фонд оплати праці, тис. грн.	1293,6	1377,6	1587,6	+84	+210	+6,5	+15,2
---	------------------------------	--------	--------	--------	-----	------	------	-------

Продовження табл..2.1.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	Середня заробітна плата одного працюючого, грн.	5133	5460	6014	+327	+554	+6,3	+10,1
10	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	820,7	586,8	358,1	-233,9	-228,7	-28,5	-39

Аналізуючи надані техніко-економічні показники фінансової діяльності ТОВ «Пікнік» за період 2021-2023 роки, можна зробити наступні висновки.

Дохід від реалізації товарів постійно зростає, від 6214,9 тис. грн. у 2021 році до 6995,9 тис. грн. у 2023 році. Зростання доходів у 2022 році склало 10,3%, а у 2023 році - 2,0%. Це свідчить про стабільне збільшення обсягу продажів, хоча темпи зростання у 2023 році уповільнилися.

Собівартість реалізованих товарів також збільшилася, але меншими темпами, що сприяло поліпшенню загальної фінансової ефективності. Темпи приросту собівартості становили 3,1% у 2022 році та 2,3% у 2023 році.

Витрати на 1 грн. продукції знизилися з 0,67 грн. до 0,63 грн., що показує збільшення продуктивності та зменшення відносних витрат на виробництво.

Собівартість у % до виручки знизилася на 4,4% у 2022 році, що вказує на зростання ефективності та маржинальності. У 2023 році спостерігається незначне збільшення цього показника на 0,3%.

Валовий прибуток збільшився з 2050 тис. грн. у 2021 році до 2599,1 тис. грн. у 2023 році, демонструючи позитивний фінансовий результат та зростання прибутковості.

Кошти на поточному рахунку значно зросли, особливо у 2023 році (+72,6%), що показує покращення ліквідності компанії.

Середня чисельність штатних працівників зросла на 4,7% у 2023 році, що відображає розширення штату. Фонд оплати праці та середня заробітна плата зросли, що свідчить про інвестиції в персонал та його мотивацію.

Кредиторська заборгованість значно знизилася, особливо у 2023 році (-39%), що вказує на поліпшення платоспроможності компанії.

В цілому, ТОВ «Пікнік» демонструє позитивні зміни в показниках ефективності, продуктивності, ліквідності та фінансової стабільності, що може бути розглянуто як результат вдалих управлінських стратегій і здорового фінансового планування.

На ричс.2.2 наведена динаміка основних фінансових показників компанії за 2021-2023 роки.

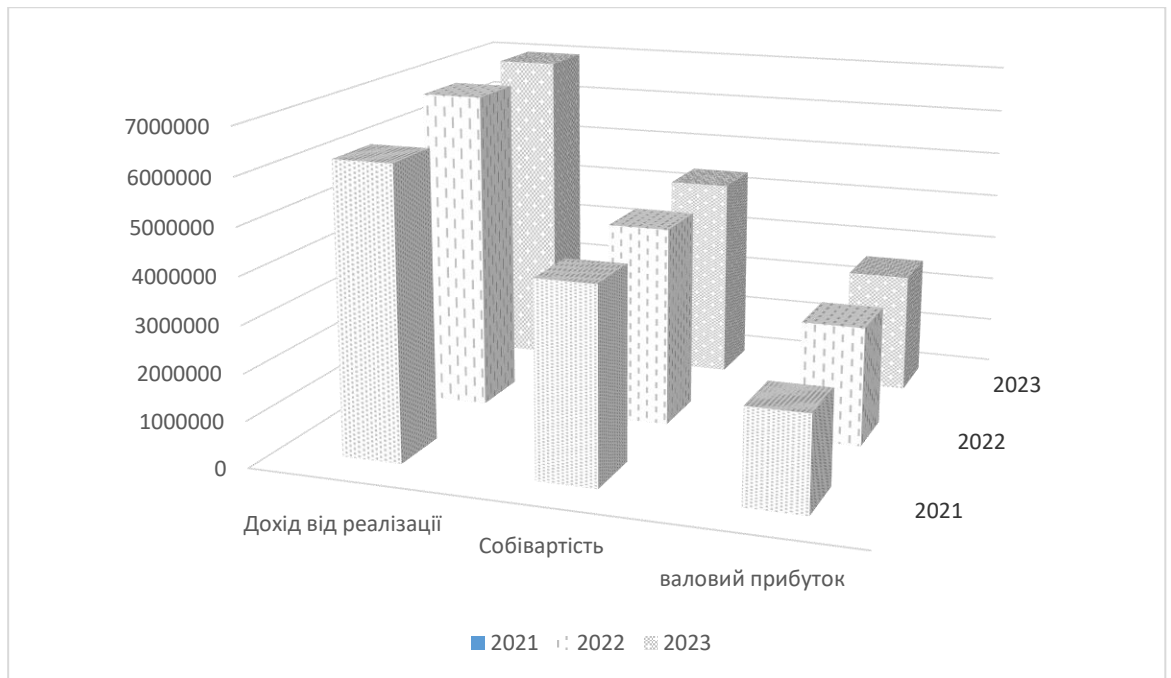

Рисунок 2.2 – Динаміка основних фінансових показників ТОВ «Пікнік» за 2021-2023 роки

На графіку представлені основні фінансові показники компанії за 2021-2023 роки: дохід від реалізації товарів, собівартість реалізованих товарів та валовий прибуток. Ці дані дозволяють визначити тенденції розвитку бізнесу ТОВ «Пікнік» та ефективність його діяльності. Дохід зростає щорічно з 2021 по 2023 роки. Це свідчить про позитивну динаміку в продажах та можливе розширення ринку збуту або покращення умов торгівлі. Собівартість також зростає, але з меншими темпами, ніж доходи, що може вказувати на покращення ефективності виробництва або оптимізацію витрат. Валовий прибуток значно зріс, особливо помітно це у 2022 році. Це показує, що підприємство змогло не тільки збільшити обсяги продажів, але й ефективніше контролювати свої витрати. Зростання прибутковості: Значне зростання

валового прибутку, яке випереджає темпи зростання собівартості, вказує на покращення прибутковості бізнесу. Це може бути результатом кращого управління ресурсами, ефективного ціноутворення.

Зниження витрат відносно доходу від продажів є позитивним сигналом для інвесторів та кредиторів, оскільки це свідчить про стабілізацію та оптимізацію витрат. Постійний ріст доходів та прибутку показує, що ТОВ «Пікнік» має стабільну ринкову позицію та ефективну стратегію розвитку.

За допомогою табл.2.2 проаналізовано структуру та динаміку товарообігу на ТОВ «Пікнік».

Таблиця 2.2 – Динаміка складу та структури товарів магазину №1 на ТОВ «Пікнік»

№ З/ п	Товари	Товарообіг, тис.грн		Структура товарообігу щодо підсумку, %				Відхилення		
		4-й квартал 2022р	1-й квартал 2023р	4-й квартал 2022р		4-й квартал 2023 р		+/-	%	Пунктів структури
				груп и	Това- рообі гу	груп и	Това- рообі гу			
1	Кисломолочні продукти	72,0	74,0	35,87	23,55	36,60	23,63	+2,0	+2,78	+0,08
2	Кондитерські вироби	43,2	45,0	21,53	14,13	22,26	14,37	+1,8	+4,17	+0,24
3	Ковбасні вироби	81,0	78,0	40,36	26,50	38,57	24,90	-3,0	-3,7	-1,60
4	Консерви рибні	45	52	2,24	1,47	2,57	1,66	+7,0	+15,56	+0,19
Разом		245,7	249	-	100	-	100	+7,5	+2,45	-

Для аналізу динаміки складу та структури товарів магазину №1 на ТОВ «Пікнік» у період з 4-го кварталу 2022 року до 1-го кварталу 2023 року, ми використаємо представлені дані про товарообіг та структуру товарообігу. Дані включають чотири основні групи товарів: кисломолочні продукти, кондитерські вироби, ковбасні вироби та консерви рибні.

Товарообіг кисломолочних продуктів зріс на 2,0 тис. грн., що становить приріст у 2,78%. Частка у загальному товарообігу зменшилась на 0,08 пунктів структури, падаючи з 23,55% до 23,63%. Це може вказувати на невелике зростання обсягів, яке не встигає за загальним зростанням товарообігу магазину. Частка у загальному товарообігу зменшилась на 0,08 пунктів структури, падаючи з 23,55% до 23,63%. Це може вказувати на невелике зростання обсягів, яке не встигає за загальним зростанням товарообігу магазину.

За аналізований період бачимо приріст товарообігу кондитерських виробів на 1,8 тис. грн., або 4,17%. Частка у загальному товарообігу зросла на 0,24 пункту, до 14,37%. Це вказує на зростання популярності цієї групи товарів.

Товарообіг ковбасних виробів зменшився на 3,0 тис. грн., що є зниженням на 3,7%. Відсоток цієї групи у загальній структурі зменшився на 1,60 пункту, до 24,90%. Це свідчить про зменшення попиту на ковбасні вироби в даному періоді.

Консерви рибні становлять найменший товарообіг, але показали значне зростання на 7,0 тис. грн., або 15,56%. Частка в товарообігу зросла на 0,19 пункту, до 1,66%, що свідчить про покращення продажу цих товарів.

Отже, загальний товарообіг збільшився на 7,5 тис. грн. (2,45%), вказуючи на позитивну тенденцію у зростанні обсягу продажів.

Структура товарообігу змінилася: покращилася динаміка продажу кондитерських виробів та консервних рибних, тоді як попит на ковбасні та кисломолочні продукти показав відносне зниження.

За допомогою таблиці 2.3 проаналізовано загальну оцінку економічного становища торговельного підприємства ТОВ «Пікнік», на прикладі магазину №1.

Таблиця 2.3 – Загальна оцінка економічного становища магазину №1 ТОВ «Пікнік»

Показники	Одиниця виміру	Базисний (2022)рік	Звітний (2023)рік	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
Товарооборот	Грн.	864400	1162000	297600	34,4
Середньорічна вартість товарних запасів	Грн.	122600	121900	-700	-0,6
Оборотність товару	Дні	51	37	-14	-27,45
Середньооблікова кількість персоналу основної діяльності	Людей	10	12	2	10,0
Середньорічний виробіток одного працівника	Грн.	43220	52818	9598	22,2
Середньорічна вартість основних фондів	Грн.	95500	75200	-20300	-21,25
Фондовіддача	Грн.	9,1	15,5	6,4	70,3
Балансовий прибуток	Грн.	65300	-30600	-95900	-53,1
Рентабельність	%	7,6	2,6	-5	x

Аналіз загальної оцінки економічного становища магазину №1 ТОВ «Пікнік» на основі представлених показників за 2022 і 2023 роки виявляє динаміку та важливі тенденції в діяльності підприємства.

Товарообіг значно зріс з 864,400 грн. до 1,162,000 грн., що свідчить про зростання обсягів продажу на 34,4%. Це позитивний показник, який вказує на збільшення ринкової активності магазину.

Середньорічна вартість товарних запасів майже не змінилася, показавши незначне зниження на 0,6%, що може вказувати на оптимізацію запасів або зменшення їх вартості.

Оборотність товару покращилась, скоротившись з 51 до 37 днів (-27,45%). Це свідчить про більш ефективне управління запасами та швидше обертання товарних запасів.

Середньооблікова кількість персоналу зросла на 2 особи (з 10 до 12), що є збільшенням на 10%. Це може бути пов'язано з розширенням діяльності.

Середньорічний виробіток одного працівника збільшився на 22,2%, що свідчить про зростання продуктивності праці.

Середньорічна вартість основних фондів знизилася на 21,25%, що вказує на амортизацію.

Фондовіддача значно зросла з 9,1 до 15,5, покращившись на 70,3%, що свідчить про збільшення ефективності використання основних фондів.

Балансовий прибуток зменшився на 95,900 грн., змінивши своє значення на від'ємне (-30,600 грн.). Це значне зниження ефективності, що може бути викликано збільшенням витрат.

Рентабельність впала з 7,6% до 2,6%, що свідчить про значне зниження прибутковості.

Загалом, магазин №1 ТОВ «Пікнік» показав змішані результати. З одного боку, значне зростання товарообігу та підвищення продуктивності персоналу свідчать про розширення бізнесу та ефективніше використання ресурсів. З іншого боку, зниження балансового прибутку до рівня збитків та значне падіння рентабельності вказують на серйозні виклики в прибутковості.

Адміністрації магазину важливо звернути увагу на причини зменшення прибутковості, такі як можливе збільшення витрат або недостатньо ефективного управління зростаючими обсягами продажів. Оптимізація витрат, ретельне планування ресурсів та поліпшення стратегій ціноутворення можуть допомогти підвищити прибутковість та забезпечити стабільність у майбутньому.

2.2 Бухгалтерський облік нарахування та сплати єдиного податку на ТОВ «Пікнік»

Система бухгалтерського обліку на ТОВ "Пікнік", яка обґрунтовується на програмі BAS, відображає сучасні підходи до автоматизованих облікових процесів. Використання програмного забезпечення дозволяє ефективно та точно виконувати облікові процедури

Облікова політика, що створює основу системи бухгалтерського обліку, важлива для забезпечення правильності та надійності фінансової звітності.

Вона визначає методи та принципи обліку, які використовуються на підприємствах, та забезпечує їх відповідність вимогам законодавства та стандартам обліку.

Автоматизований процес бухгалтерського обліку в програмі BAS спрощує рутинні операції, зменшує ймовірність помилок та прискорює формування звітності. Формування документів на основі первинних документів, автоматичне створення оборотно-сальдової інформації та інших облікових документів дозволяє зекономити час та зусилля бухгалтерів, а також забезпечує точність та повноту інформації.

Застосування програми BAS в системі бухгалтерського обліку на ТОВ "Пікнік" дозволяє про прогресивний підхід підприємства до ведення обліку та його готовність використовувати сучасні технології для оптимізації бізнес-процесів та забезпечення ефективності управління фінансовими ресурсами.

Положення про документальне забезпечення записів бухгалтерського обліку визначає ключові аспекти оформлення господарських операцій на ТОВ "Пікнік". Вказане положення відображає стандарти та процедури, які застосовуються для збереження достовірної та об'єктивної інформації про фінансові та господарські операції підприємства.

Підставою для бухгалтерського обліку є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Цей важливий етап, після якого від правильності та достовірності цих документів залежить точність обліку та формування фінансової звітності. Крім того, зведені облікові документи можуть використовуватися для контролю та впорядкування обробки даних на підставі первинних документів, що сприяє більш ефективному управлінню фінансовими ресурсами та діловою діяльністю в цілому.

У сфері роздрібної торгівлі, як і на ТОВ "Пікнік", для документального оформлення товарних операцій зазвичай використовуються такі супровідні документи(табл. 2.4).

Таблиця 2.4– Первинні документи підприємств роздрібної торгівлі

Назва господарської операції	Накладна	Сертифікат відповідності (якості)	Податкова накладна	Товарний звіт	Господарський договір	Заява	Акт інвентаризації	Чек, розрахункова квитанція	Накладна на внутрішнє переміщення
Придбання товарів на умовах розрахунку та обміну	+	+	+	+	+			+	
Безкоштовне отримання товарів	+	+	+		+				
Вибуття товарів на умовах розрахунку чи обміну	+	+	+		+				
Вибуття внаслідок крадіжок, псування		+	+		+				+
Оприбуткування лишків	+	+				+		+	
Безоплатна передача							+		
Отримання як внесок до статутного капіталу	+	+	+		+				
Передача товару до відділів підприємства для реалізації									+

Як видно за даними таблиці 2.4 на ТОВ "Пікнік" супровідні документи для товарних операцій включають такі документи, як накладна, накладно-розрахункова, чек, касовий ордер, акт приймання-передачі товарів, розрахункова відомість тощо. Ці документи служать для підтвердження факту здійснення операцій та визначення їх умов і обсягів.

ТОВ "Пікнік" є роздрібним торговим підприємством, яке спеціалізується на реалізації продовольчих товарів. Однією з особливостей його діяльності є різноманітність способів оплати за отримані товари. Ця різноманітність способів оплати вимагає відповідного документального оформлення та відображення в обліку. Таким чином, при оплаті за товари грошовим покупцем можуть складатися касові чеки або інші документи, що підтверджують факт отримання грошей. У випадках безготівкових платежів з використанням банківських карток, використовуйте платіжні документи, такі як виписки з банку або інші підтвердження оплати.

Таблиця 2.5– Документальне оформлення продажу товарів в роздрібній торгівлі

№ з/п	Назва господарської операції	Фіскальний (касовий) чек на товари (послуги) ФКУ - 1	Розрахункова квитанція РК - 1	Карт - чек	Прибутковий касовий ордер	Акт про зняття готівки	Супровідна відомість	Довідка касира – операціоніста про денну виручку
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Продаж за готівку з використанням РРО	+						
2	Продаж за готівку без використання РРО		+					
3	Продаж за БПК			+				
4	Здача виручки з операційної каси підприємства до головної				+			+
5	Здача виручки з операційної каси безпосередньо інкасатору						+	
6	Реалізація через автомати				+	+		

Додатково, враховуючи застосування РРО (реєстратори розрахункових операцій), необхідно вести облік податкових накладних та інших документів, пов'язаних із здійсненням операцій за допомогою цих пристроїв.

Таким чином, для ефективного управління фінансами та відображення всіх операцій в обліку, ТОВ «Пікнік» повинно мати чітко визначені форми та документи для реєстрації готівкових та безготівкових платежів, а також використовувати РРО. Такий підхід дозволяє підприємству ефективно вести облік фінансових операцій та забезпечити дотримання вимог податкового та бухгалтерського обліку

Документообіг на підприємстві роздрібної торгівлі наведено на рис.2.3

Рисунок 2.3. – Схема документообігу на підприємстві роздрібно торгівлі

ТОВ "Пікнік" як платник податків має обов'язок забезпечити зберігання документів, визначених відповідно до п. 44.1 ПКУ[5], а також інші документи, пов'язані з виконанням вимог законодавства, контроль за дот.

Відповідно з п. 44.3 ПКУ терміни зберігання документів на ТОВ «Пікнік» становлять не менше 1095 днів (тобто 3 роки) з дня подання податкової звітності або з дня здійснення відповідної господарської операції, якщо вони пов'язані з виконанням вимог іншого законодавства [12]. Для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням, термін зберігання

Терміни зберігання можуть продовжуватися на період зупинення відліку строку давності у випадках, передбачених документами відповідно до абзацу 3 п. 44.3 ПКУ[5].

Такий обов'язок зберігання документації є ділянкою з точки зору фінансового контролю та забезпечення дотримання податкового та іншого законодавства. Він дозволяє підприємству в будь-який момент мати доступ до необхідної інформації для внутрішнього аудиту, а також у разі необхідності передбачити її контроль.

ТОВ "Пікнік" як платник податків зобов'язане вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування, на основі різноманітних джерел і документів.

Облік доходів підприємства веде відповідно до вимог НПСБО 15 "Дохід", Цей документ визначає порядок ведення обліку доходів та встановлює стандарти та методи їх обліку.

Формування витрат пов'язані з реалізацією товарів, управління підприємством здійснюється відповідно до НПСБО 16 "Витрати

Відповідно до пункту 44.2 ПКУ, ТОВ "Пікнік", який є платником ЄП веде спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат. Таким чином, здійснює облік своєї діяльності відповідно до встановлених законом нормативів та вимог, що забезпечують правильне визначення об'єктів оподаткування та виконання податкових зобов'язань.

ТОВ "Пікнік" облік єдиного податку веде відповідно до вимог ПКУ та НПСБО. Облік єдиного податку ведеться на рахунку 64 субрахунок 641/ЄП "Розрахунки за єдиним податком.

Відповідно до пункту 18 НП(С)БО 16 "Витрати", витрати, пов'язані з єдиним податку, класифікуються як адміністративні витрати. Тому бухгалтерія ТОВ "Пікнік" нарахування єдиного податку введе на рахунку 92 "Адміністративні витрати" Проводки з нарахування та сплати ЄП наведемо в таблиці:

Таблиця 2.6 – Бухгалтерські проведення з нарахуванням та сплатою ЄП

З\п	Зміст бухгалтерських операції	Дт	Кт
1	Нараховано єдиний податок	92	641\ЄП
2	Перераховано єдиний податок	641/ЄП	311
3	Відображено фінансовий результат	791	92

Важливо також зазначити, що податковий звітний період для платників єдиного податку групи 3 є кварталом. Отже, нарахування податку слід проводити останнім днем кожного кварталу, а не дату його сплати. Такий підхід дозволяє підприємству ефективно вести облік податкових зобов'язань та відповідати вимогам податкового законодавства.

ТОВ "Пікнік" відображає нараховану суму єдиного податку (ЄП) у фінансовій звітності, звіту про фінансові результати рядках 2130 і 2520. Платники єдиного податку, зокрема ТОВ "Пікнік", зобов'язані подати до органу державної податкової служби за місцем податкової адреси податкову декларацію у рядках, встановлених на кварталний податковий (звітний) період. Це повинно бути зроблено протягом 40 календарних днів після закінчення звітного кварталу. Такий підхід забезпечує вчасне та правильне виконання податкових зобов'язань підприємства перед державою.

2.3. Напрямки реформування спрощеної системи оподаткування для юридичних осіб

Оподаткування є ключовою роль у фінансовому житті держави. Податки забезпечують фінансову базу, необхідну для функціонування держави, а також відображають її економічний потенціал і соціальні переваги. Вони призначені для фінансування науки, освіти, культури, забезпечення економічної безпеки та соціального забезпечення

З одного боку, податки є механізмом перерозподілу доходів, що змінюють важливу роль у створенні більш рівних умов для різних соціальних

груп та забезпечення соціальної справедливості. Це дає можливість державі мобілізувати ресурси для забезпечення потреб у належних умовах життя для всіх громадян.

З іншого боку, податкова система є інструментом держави для впливу на економічні та соціальні процеси. Вона може стимулювати економічний розвиток, сприяти інноваціям та забезпечувати стабільність у фінансовій системі. Отже, оподаткування є складним і багатограним інструментом, який потребує важливого балансування інтересів різних соціальних груп та потреб суспільства в цілому. Його роль у визначених економічних та соціальних пріоритетів держави важлива, і вона має бути врахована при розробці та впровадженні податкової політики.

Система оподаткування МП в Україні має велике значення для стимулювання розвитку цього сектору економіки. Політика держави має на меті сприяти формуванню конкурентного середовища, забезпеченню передбачуваності та стабільності правової системи та податкового навантаження, а також вирішенню проблеми зайнятості через зменшення податкового тягаря на фонд оплати праці МП.

Спрощена система оподаткування, в тому числі для юридичних осіб, яка базується на єдиному податку, стає ефективним інструментом для підтримки малих підприємств. Ця система спрощує оподаткування, зменшуючи бюрократичні процедури та складність податкових зобов'язань. Вибір оплати єдиного податку може бути привабливим для багатьох малих підприємств, особливо тих, що мають обмежені ресурси для ведення складного бухгалтерського обліку.

Проте, важливо забезпечити, щоб спрощена система оподаткування була справедливою та ефективною. Це означає, що вона повинна отримати різноманітні потреби та можливості різних видів малих підприємств. Крім того, необхідно забезпечити контроль за використанням цієї системи, щоб уникнути можливих зловживань та недоплати податків.

Узагальнююча, спрощена система оподаткування для малих підприємств може бути корисним інструментом для стимулювання їх розвитку та сприяння економічному зростанню, але вона повинна бути урівноваженою та забезпечувати потреби різних груп підприємств.

Єдиний податок виконувати як фіскальну, так і стимулюючу функцію в економіці. З одного боку, він є джерелом фінансування державного бюджету через спільний розподіл фінансових ресурсів між державою та суб'єктами малого бізнесу, що є аспектом забезпечення сталого розвитку економіки. Стимулююча функція ЄП йде через створення сприятливих умов оподаткування МП. Таке стимулювання підприємницької активності збільшує кількість суб'єктів малого бізнесу, що сприятиме зростанню економіки.

Зміни в національному законодавстві, зокрема у податковій сфері, є невідними в контексті інтеграції України в Європейський союз та розвитку внутрішньополітичної обстановки. Реформування податкової системи може сприяти зменшенню тіньової економіки, покращенню умов для бізнесу та створенню сприятливого середовища для економічного зростання. Однак важливо забезпечити, щоб такі зміни були збалансованими та враховували інтереси різних груп населення та секторів економіки.

Концепції реформування податкових відносин держави та юридичних осіб малого бізнесу передбачає поетапне підвищення ставки єдиного податку протягом 2025-2030 років до 18% (з поточних 3% або 5%), а потім взагалі заборонить перебувати на спрощенці.

Реформа спрощеної системи оподаткування в Україні, яка передбачає поетапне підвищення ставок єдиного податку та поступову заборону перебування на спрощеній системі для юридичних осіб, має свої переваги і недоліки.

З позитивних аспектів можна виділити спробу зменшити можливості для недобросовісного використання спрощеної системи оподаткування та внесення сплати податків. Це може сприяти збільшенню податкових

надходжень до бюджету та покращенню фінансової стабільності країни. Реформа також може сприяти боротьбі з тіньовою економікою та забезпечити більшу справедливість у системі оподаткування.

Однак така реформа може мати негативні слідки. Поступове підвищення податкового навантаження може призвести до збільшення витрат для бізнесу, особливо для малих підприємств, які можуть виявитися невідготуваними до таких змін. Крім того, обмеження доступу до спрощеної системи може погіршити розвиток малих підприємств та підприємництва загалом. Також можна виникнути проблему з конкурентоспроможністю малих підприємств у порівнянні з великим бізнесом на ринку, які можуть мати більші можливості упорядкувати свої фінансові процеси та оптимізувати податкові навантаження.

Проте, якщо реформування спрощеної системи оподаткування буде проведено з урахуванням інтересів малих підприємців та підтримано їх діяльність, це може призвести до позитивних результатів. Змінення тіньової економіки, підвищення ефективності збирання податків та сприяння розвитку підприємництва може мати значний вплив на економічний розвиток країни та забезпечення стабільності фінансової системи.

Отже, важливо забезпечити баланс між необхідністю реформ та захистом інтересів малих підприємців, а також врахувати можливість наслідків цих змін для економіки та суспільства в цілому.

ВИСНОВКИ

Єдиний податок відгортає важливу роль у діяльності суб'єктів господарювання, виступаючи ключовим елементом системи оподаткування

малого та середнього бізнесу в Україні. Єдиний податок забезпечує стабільні надходження до бюджету, сприяючи фінансовій стійкості держави. Дозволяє ефективно перерозподіляти фінансові ресурси між державою та суб'єктами малого бізнесу, забезпечуючи необхідний фінансовий баланс.

Єдиний податок створює сприятливі умови для розвитку малого бізнесу, зменшуючи адміністративний та податковий тягар. Це сприяє підвищенню підприємницької активності, розширенню бізнесу та залученню нових інвестицій, що в кінцевому результаті позитивно впливає на економічний розвиток країни. Використання єдиного податку спрощує процеси бухгалтерського обліку та звітності для суб'єктів малого бізнесу. Такий підхід дозволяє підприємцям зосередитися на основній діяльності, зменшуючи витрати на ведення бухгалтерії та підвищуючи ефективність управління.

Єдиний податок - це спрощена форма оподаткування для суб'єктів малого підприємництва, яка об'єднує декілька видів податків та зборів в один фіксований платіж

У контексті інтеграційних процесів та глобалізації реформування системи єдиного податку держава використовує міжнародний досвід оподаткуванні малого бізнесу.

Єдиний податок є інструментом для стимулювання розвитку малого бізнесу та забезпечення фінансової стійкості держави. Реформування цієї системи має бути спрямоване на досягнення балансу між фіскальними потребами держави та підтримкою підприємницької діяльності. З огляду на економічні та соціальні виклики, необхідні для ефективного адміністрування податків, спрощення обліку та звітності, а також створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу в Україні.

Організація обліку єдиного податку в ТОВ "Пікнік" розроблена відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку та податкового законодавства України. Підприємство використовує синтетичні рахунки для обліку податкових зобов'язань та забезпечення прозорості фінансових операцій. Облік єдиного податку в ТОВ "Пікнік" ведеться за синтетичним

рахунком 64 з використанням субрахунку 641/1 "Розрахунки за ЄП". Витрати, пов'язані з нарахуванням єдиного податку, відображаються на синтетичних рахунках 92 "Адміністративні витрати". Система оподаткування єдиного податку для юридичних осіб передбачає подання податкової декларації до органів державної податкової служби за місцем податкової адреси підприємства. Звітність надається щоквартально протягом 40 календарних днів після закінчення звітного періоду, що забезпечує платне виконання податкових зобов'язань.

Організація та методика обліку та оподаткування єдиного податку в ТОВ "Пікнік" є кількістю компонентів фінансового управління підприємством. Спрощена система оподаткування покращує ефективне ведення бухгалтерського обліку, знижує адміністративні витрати та стимулює розвиток малого бізнесу. Протест, враховуючи заплановані реформи, підприємству необхідно бути готовим до адаптації своєї облікової системи для забезпечення відповідності новим вимогам законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бобиль В. В., Топоркова О. А. Оподаткування малого бізнесу: нормативно-організаційний аспект. *Review of transport economics and management*. 2019. № 1. С. 35–47. URL: <http://eadnurt.diit.edu.ua/>

2. Бортнік С. Функціонування малого і середнього підприємництва в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. Випуск 36. 2022. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-46>
3. Бугай Т.Г. Податкове стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 9
4. Волощук Н.Ю. Теоретичні підходи до дослідження сутності категорії малого підприємництва *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Сер. : Економіка. 2015. Вип. 2(2). С. 13–17.
5. Грановська І. В. Вплив оподаткування на економічну діяльність підприємств. *Молодий вчений*. 2017. № 1. С. 568-571. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi>
6. Грановська І.В. Сучасний стан розвитку оподаткування малого бізнесу в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. №3 (120). 2021. С.114-121.
7. Горюнов Д., Кравченко О. Огляд малого і середнього підприємництва в Україні. *Офіс розвитку малого і середнього підприємництва*. 2020. URL: https://drive.google.com/file/d/1I2ckLnFpxcbePvy_ym QIJMi5Wci5RKxP/view
8. Демиденко Л. М., Демиденко В. І. Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва: протиріччя та перспективи. *Фінансові послуги*. 2017. № 6. С. 12–15. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/finu_2017_6_5.pdf
9. Доцюк С. О. Теоретичні аспекти формування організаційно-інституційного забезпечення функціонування підприємництва *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. // Економіка //Серія: «Економічні науки» // 12(56), 1 т., 2021. С 57-64
10. Іванишина О.С., Деміденко Л.С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: сучасний стан та напрями її вдосконалення. *Ефективна економіка: електрон. наук. фах. видан.* 2020. № 5. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2020/89.pdf

11. Коротун В. І. Альтернативні системи оподаткування: теоретичні засади і практика застосування. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 5(1). С. 32–36.
12. Крисоватий А.І., Томнюк Т.Л. Адміністрування податків в Україні: організація та напрями трансформації : монографія. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2012. 212 с
13. Коваль Л. П. Використання зарубіжного досвіду оподаткування в системі фінансової підтримки розвитку державного бізнесу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 19, 2017. С. 402–405.
14. Кміть В. М., Жук Ю. І., Чеботарь О. А. Зарубіжний досвід податкового стимулювання підприємництва. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 3. С. 265 – 269. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/>
15. Коба О. В., Шинкар Ю. Л. Порівняльний аналіз загальної та спрощеної системи оподаткування: особливості застосування, проблеми та напрями їх вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №25. Ч. 1. С. 116-120. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/25655>
16. Куцик П., Полянська О. Облік і звітність в оподаткуванні : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 508 с.
17. Лозовецька Я. Спрощені системи оподаткування в Україні та світі: загальна характеристика та тенденції розвитку. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/29014/1/entities.pdf>
18. Мединська Т. Альтернативні системи оподаткування малого бізнесу в зарубіжних країнах: досвід для України. *Зб. Наук. праць Державного економіко-технологічного ун-ту транспорту*. Серія: Економіка і управління. 2014. Вип. 30. С. 231–244.
19. Матвійчук Л. О., Хливнюк В. С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: особливості застосування та реформування в Україні.

Гроші, фінанси і кредит. 2017. № 8. С. 153–157. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Matvijchuk-L.-O..pdf>

20. Пунда О. О. Альтернативні системи оподаткування: ефективність їх застосування та нормативно-правової трансформації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 309–312.

21. Побережець О.В., Шмагіна В.В., Гусев А.О. Вплив державної податкової політики на конкурентоспроможність суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2021. Том 21, вип. 1 (47). С. 49-69.

22. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 року №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

23. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV, дата оновлення: 16 листопада 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

24. Поліщук О. В. Оподаткування малого бізнесу у провідних країнах світу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*. 2014. Вип. 7(1). С. 133–136.

25. Полюхович В. М., Долженко В. І. Особливості оподаткування малого бізнесу у зарубіжних країнах. URL: <https://core.ac.uk/reader/197271880> (дата звернення: 08.06.2023).

26. Панасюк О.В. Перспективи удосконалення альтернативних режимів оподаткування в Україні. *Ефективна економіка*. 2015. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_15.

27. Рудик Н. В. Спрощена система оподаткування: зберегти малий бізнес в умовах локдауну в Україні. *Бізнес Інформ*. 2020. № 11. С. 361–370. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-361-370>

28. Резнікова Н. В., Іващенко О. А., Курбала Н. В. Тенденції розвитку малого і середнього бізнесу та його вплив на економічну кон'юнктуру і конкурентоспроможність розвинених країн. *Економіка та держава*. № 10. 2020. С.4-14

29. Сідельникова Л.П. Фіскальний потенціал податкової системи у механізмі регулювання економічного розвитку. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 5 (16). С. 317–323. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/56.pdf
30. Сидорук І.С. Аналіз стану та проблеми розвитку малого підприємництва в Україні. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 18. С. 67–72. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/441/428>
31. Ткачик Л. П., Бешко О. Я. Спрощена система оподаткування як інструмент агресивного податкового планування. *Молодий вчений*. 2018. № 2. С. 758–763.
32. Тучак Т. В. Феномен спеціальних податкових режимів. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2015. № 1. С. 169–179.
33. Хомутенко А., Шевченко Г. Спрощена система оподаткування в Україні: переваги та недоліки. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2017. № 10. С. 204–217. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi>
34. Фролова В.Ю. Актуальні проблеми діяльності суб'єктів малого підприємництва в Україні *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 1(37). С. 16–34.
35. Черняєва О.В. Сутність і значення малого підприємництва у світовій економіці / О.В. Черняєва, А.Ю. Гриненко // *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 3(08). С. 33–42.
36. Шоля Р. І. Динаміка та структура розвитку підприємництва України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019 № 25. С. 166-171. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>